



Marineforeningen

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG" - MEDLEMSBLAD FOR DANMARKS MARINEFORENING

JUNI 2016 | NR. 3 | 103. ÅRGANG

- **DANSK, FÆRØSK REDER HAR BYGGET OG SAT DANMARKS STØRSTE FISKESKIB I DRIFT**
- **HARMONISK SENDEMANDSMØDE**
- **GODE RESULTATER VED LANDSSKYTTESTÆVNET**
- **KOMMENTAR AF FORSVARSMINISTER PETER CHRISTENSEN**
- **MARINEFORENINGEN ER IGEN REPRÆSENTERET I STRUER**



Stations- og bugserbåden Y 344 ARVAK har godt fat i isbryderen ISBJØRN, der primo april blev forhalet fra Flådestation Frederikshavn til civilhavnen. Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse (FMI) har i en årrække haft skibene til salg uden succes. Forhalingen til civilhavnen skyldes, at Flådestation Frederikshavn i forbindelse med en større modernisering ikke har plads til de oplagte enheder. Det er uvist, om skibene kommer tilbage til Flådehavnen, eller om de bliver solgt fra civilhavnen.

(Foto: Chefsergent Claus Just Gustafsen)

**TEMA: 100-ÅRET FOR VERDENSHISTORIENS STØRSTE SØSLAG
JYLLANDSSLAGET 31. MAJ – 1. JUNI 1916 / S. 14 - 21**

Flådens historie er stolt og lang – og meget aktuel

Af forsvarsminister Peter Christensen

Danmark er en stolt søfartsnation. I årtier har flådens folk bidraget til Danmarks sikkerhed med store indsatser både ved de hjemlige kyster og i fjerne egne af verden. I Danmark står der stor respekt omkring flåden – og med god grund. Med et professionelt og stærkt dansk Søværn – med både personel og materiel i top – og et hav af gode frivillige kræfter, som blandt andre Danmarks Marineforening, har Danmark gang på gang gennem historien vist sig fra sin allerbedste side, når det kommer til militære, civile, stabiliserende, kapacitetsopbyggende og miljømæssige indsatser på verdenshavene.

Indsatserne har været mange, hvor end kursen har været sat. Antipirateri-indsatsen i Adenbugten og Det Indiske Ocean, som har bidraget til, at civile skibe nu igen kan sejle trygt ud for den østafrikanske kyst. Operation RECSYR, hvor kemiske våben i Syrien blev sejlet væk til sikker destruktion. Og ikke mindst den enorme indsats ved Færøerne og Grønland, hvor flåden hver eneste dag løser vigtige samfundsopgaver – for blot at nævne nogle eksempler.

Dette er takket været flådens folk. Jeg vil derfor også gerne – når nu jeg så venligt har fået pennen her – sende en stor tak og tanke til både vores professionelle folk i Søværnet og de mange aktive danske mænd og kvinder i det frivillige maritime foreningsliv. Alle støtter de på forskellig og effektiv vis op om Danmark og vores maritime kapaciteter og indsatser. Ude som hjemme.

Alt det, jeg her taler om, er for ganske nyligt blevet aktualiseret. På NATO-forsvarsministermødet i februar i år har vi i alliancen besluttet, at NATOs stående sydflåde i Middelhavet flytter til Det Ægæiske Hav for at hjælpe Tyrkiet og Grækenland i forbindelse med den aktuelle flygtninge- og migrationssituation. Og Danmark er med! Fra dansk side har vi besluttet, at et af vores skibe bliver en del af netop den indsats



fra september i år, hvor vi skal bidrage til overvågning og efterretninger i kampen mod menneskesmuglerne.

Fra regeringens side mener vi, at det er en god ide med et sådan bidrag, fordi vi grundlæggende synes, at udfordringen med de massive flygtninge- og migrationsstrømme er så stor og alvorlig, at vi skal bruge alle de værktøjer, vi kan, for at få stoppet menneskesmuglerne.

Det var en beslutning som for mit eget vedkommende blev taget med ro i maven. Jeg er sikker på, at de danske mænd og kvinder fra Søværnet vil yde en professionel og effektiv indsats, når vi sender dem af sted senere på året. Ligesom deres forgængere har gjort før dem, vil de utvivlsomt træde ind i flådens stolte tradition.

Apropos forventer jeg om kort tid at kunne løfte sløret for resultatet af Arktis-analysen, som også vil skabe nye muligheder for udvikling af Søværnets opgaver.

For mig understreger det på fin vis Danmarks store engagement i de internationale indsatser rundt omkring i verden i dag. Danmark bidrager – Danmark tager ansvar. Og dét på grund af vores danske mænd og kvinders store indsatser. Sidst men ikke mindst understreger det også Danmarks rolle som en stor søfartsnation – i fin historisk linje fra fordums styrke til nutidens ditto.

Til alle flådens folk – nuværende som tidligere – ønsker jeg jer alle 'fair winds and following seas'. Eller sagt på godt gammelt dansk: God vind derude! ■



Kommandørkaptajn Tommy Tadæus Jeziorski fra Værnsfælles Kommando, Marinestaben i Karup, blev mandag den 4. april 2016 udpeget som ny chef for OPLOG Frederikshavn. Tommy Tadæus Jeziorski blev fra samme dato at regne udnævnt til kommandør.



Niels Arne Hansen, Skagen Marineforening er efter indstilling af landsbestyrelsen tildelt Danmarks Marineforenings Hæderstegn i Guld.

Landsformand, kommandørkaptajn Jens Ole Løje Jensen er udnævnt til Æresmedlem i Danmarks Marineforening.

Formand for bestyrelsen i DSI fregatten JYLLAND politiasistent Ole Bjerregaard Hansen er fra marts 2016 at regne benådet med ridderkorset af Dannebrogordenen. ■

◀ **Kommandør Tommy Tadæus Jeziorski hilste onsdag den 6. april 2016 på besætningen i OPLOG Frederikshavn.**
(Foto: Chefsergent Claus Just Gustafsen)

DET SKER

Juni 2016:

Hendes Majestæt Dronningen gennemfører i 2016 to sommertogter samt besøg på Færøerne med Kongeskibet DANNEBROG.

Sommertogt 1:

1. og 2. juni aflægger Dronningen besøg i Lolland Kommune.
3. og 4. juni aflægger Dronningen besøg i Varde Kommune.
13. til 16. juni aflægger Dronningen besøg på Færøerne.

Lørdag den 18. juni 2016:

Forsvarets dag på Kronborg. Arrangementet foregår fra kl. 09.00 til kl. 16.00.

Søndag den 28. august 2016:

Danmarks Marineforening afholder på vegne af Søværnet jubilarstævne på Nyholm, København.

September 2016:

Sommertogt 2:

5. og 6. september aflægger Dronningen besøg i Odsherred Kommune.
7. september aflægger Dronningen besøg i Favrskov Kommune.
8. og 9. september aflægger Dronningen besøg Langeland Kommune.

Tjek arrangementerne i de lokale medier samt hjemmesider.

Danmarks Marineforening



Foreningens formål er at styrke nationens interesse for Søværnet og søfarten ved fælles arbejde for denne sag samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personel, der er eller har været tjenestegørende i Søværnet.
Æresformand er Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik.

Marineforeningen

Trondhemsgade 5, kld.
2100 København Ø
Tlf. 3315 2886
Postgirokonto: 2 00 16 08
Mail til
Landskontoret og "Slopkisten"
landskontoret@marineforeningen.dk
www.marineforeningen.dk

Kontortid

Mandag og fredag kl. 10-14
Lukket hele juli måned

Landsformand

Kommandørkaptajn
Jens Ole Løje Jensen
Stenvænget 5, 2640 Hedehusene

Landsnæstformand

Seniorsergent
Søren Konradsen
Torvegade 21, 2.th
1400 København K

Landkasserer

Statsaut.rev.
Flemmeing Heden Knudsen
Skovlundevej 2, 5750 Ringe

Landssekretær

Ejendomsmester
Birger Tykskov
Rosenvængel 16, 2.tv,
3600 Fredrikssund
ls@marineforeningen.dk

Skytteudvalgsformand

Pierre Jensen
Humlehaven 24,
2500 Valby
Tlf. 5159 3372
Mail: pmmj@email.dk

Under Dannebrog

ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni, august, oktober, december.
Oplag dette nummer: 10.300
Redaktør Ansvarshavende
Leif Mortensen
MKM - Viborg og Fårup
Tlf. 2192 3055
Mail: lm@mkmedier.dk

Samtlige tekster uden byline er skrevet af redaktør Leif Mortensen

Medlem af  DANSKE MEDIER



Flere penge til Forsvaret – ja tak

Med en ekstra besparelse i det nuværende forsvarsforlig på 2,7 mia. kr. årligt er de samlede forsvarsudgifter nu nede på 1,15 procent af bruttonationalproduktet (bnp). I takt med et voksende bnp, vil procentandelen falde yderligere, hvis politikerne følger samme linje i det næste forsvarsforlig for 2017 til 2022. De 1,15 procent skal ses i forhold til, at NATO-alliancen anbefaler forsvarsmkostninger på cirka 2,0 procent af de enkelte landes bnp.

Alle tre værn har måttet holde for i den store sparerunde. Især personelsiden er ramt. Som det tidligere har været fremme i pressen, har det haft store menneskelige omkostninger, når mandskab i internationale operationer presses ud over al fornuft for at opretholde det beredskab, politikerne har lovet

Danmarks Marineforenings rolle er blandt andet med udgangspunkt i foreningens tre hovedopgaver politisk lobbyisme, formidling og kammeratskab at løfte opgaven som en samlende socialt og fagligt maritim forsvarspositiv institution, der skal fastholde og udbygge danskernes interesse og forståelse for Søværnets og søfartens nationale og internationale virke.

Danmarks militære samarbejdspartnere.

De mandskabsmæssige nedskæringer betyder eksempelvis specifikt for Søværnet, at der kun er to besætninger til at bemandle de tre nye fregatter.

Det virker uhensigtsmæssigt, at den danske flåde i dens 506 års levetid skibsmæssigt aldrig har været så toptunet, som den er i dag, mens det operationsmæssigt halter med bemanningen.

Så Christiansborg: teknikken er i top, men giv forsvaret midler til at skaffe flere hænder og hoveder til de tre værn. ■

Morten

SØVÆRNET OG MARINEHJEMMEVÆRNET

Markering af Søværnets Dag

Ebeltoft stiller by og skib til rådighed, når flåden hvert år den 9. maj markerer Søværnets Dag.

Således også i år, hvor patruljefartøjet P 524 NYMFEN præcis kl. 08.00 anduede fregathavnen efter nogle døgn for anker i Ebeltoft Vig. Op ad formiddagen ankom Søværnets Tamburkorps i front for en flag- og faneborg til fregatøen, hvor korpset udførte deres berømte musikalske tattoo.

Inden Søværnets Salutkommando afgav Dansk Løsen fra bastionen, bød DSI fregatten JYLLANDs bestyrelsesformand Ole Bjerregaard velkommen.

– Vi er glade for, at fregatten fortsat kan danne ramme for Søværnets Dag og derved også markere skibets status som kulturbærer og et synligt bevis på Danmark som en stor søfartsnation gennem hundreder af år, lød det blandt andet fra Ole Bjerregaard.

Vicechef Marinestaben, kommandør, tidligere midlertidig flotilleadmiral N.A.K. Olsen, glædede sig over, at han igen i år fik mulighed for at overbringe Søværnets hilsen til befolkningen i Ebeltoft.

– Som det er med mange mærkedage, har også denne dag en ganske særlig historisk forankring. Det er årsdagen for slaget ved Helgoland i 1864. Et søslag, hvor det stolte skib fregatten JYLLAND sammen med to andre danske krigsskibe besejrede en tal- mæssigt overlegen prøjsisk-østrigsk flåde.

Fregatten JYLLAND står som et flot symbol på dette slag og denne – ellers tragiske – periode i danmarkshistorien. Vores tanker går til de søfolk, som kæmpede så bravt – og de går i det hele taget til de mange, der har kæmpet – og kæmper – for Danmark og for vores fred og frihed, sagde N.A.K. Olsen.

▼ Vicechef Marinestaben, kommandør N.A.K. Olsen, afgiver Søværnets hilsen til de mange gæster, der overværede Søværnets Dag i Ebeltoft.
(Foto: Fotograf John Jensen)



– For tiden er den danske minerydnings-enhed udsendt i en af de stående NATO-styrker, og vi sender ABSALON af sted til Middelhavet til efteråret. Samtidig med disse operationer har Søværnet indsat enheder i Nordatlanten og hjemme i de danske farvande. NYMFEN er en af disse enheder, der kan være med til at fejre denne dag sammen med os. Godt nok tabte Danmark krigen i 1864, men resultat af dette slag understreger – og understreger – Danmarks betydning som maritim nation. En nation, der havde og har mange interesser på det maritime område. Interesser, som vi dengang var klar til at forsvare, og som vi i dag er klar til at forsvare – hvis det bliver nødvendigt.

Efter afgivelse af Dansk Løsen var der en mindre sammenkomst på JYLLANDS batteridæk. ■



▲ Søværnets Salutkommando afgiver Danske Løsen på bastionen ved fregatøen i Ebeltoft.



Selv om Flådestation Frederikshavn på nuværende mestendels fremstår som én stor byggeplads, afholdes der lørdag den 3. september åbent hus. Sidste år benyttede ca. 6.000 gæster muligheden for at se både skibe og helikoptere samt sejle i gummibåd med meget mere. Åbent hus-eventen tilrettelægges i samarbejde med Frederikshavn Kommune samt nordjyske virksomheder og uddannelsesinstitutioner, der bruger eventen til at markedsføre Frederikshavn som et maritimt centrum. I år falder arrangementet på Flådestationen sammen med byfesten Tordenskioldsdage, der løber fra den 2. til den 4. september.

(Foto: Claus Just Gustavsen)





Anført af Søværnets Tamburkorps marcherede 50 løjtnanter fra Søværnets Officersskole den 4. maj ind i Kastellet. Sammen med skolens stab overværede de skolechefens kranselægning for første gang ved "Monumentet for Danmarks Internationale Indsats efter 1948".

Anledningen var løjtnanternes udnævnelse, der afslutter den teoretiske del af søofficersuddannelsen. Forinden havde løjtnanterne aflagt visit hos Hendes Majestæt Dronningen. Begivenheden følger helt den tradition, der er skabt af både Hærens og Flyvevåbnets Officersskoler.

(Foto: Søren Konradsen)

Flådestation Korsør har fokus på rekruttering

Der bliver blandt andet fokus på rekruttering, når Flådestation Korsør den 27. august slår dørene op i forbindelse med De Maritime Kulturdage i Korsør.

Af Trine Hainer Madsen, kontakt- og velfærdsbefalingsmand, Planlægnings- og Beredskabssektionen, OPLOG Korsør. (Lett tilrettet af redaktionen)

Flådestation Korsør er en mangfoldig arbejdsplads og vil gerne vise alle de job og uddannelsesmuligheder frem, som flådestationen har. Specielt inden for de tekniske områder og sorte fag er flådesta-

tionen en arbejdsplads, hvor der er rig mulighed for at arbejde med højteknologisk udstyr.

De tekniske skoler i området er inviteret

til at deltage sammen med Forsvarets Rekruttering, så de besøgende kan få hjælp og vejledning til, hvordan man kan starte på en erhvervsuddannelse. Mange af flådestationens stillinger er militære, og



derfor er der nogle krav, der skal kunne opfyldes for at blive ansat. Det er muligt at søge jobs uden at have en basisuddannelse fra forsvaret. Det kræver dog, at nogle specifikke krav kan opfyldes, samt at en optagelsesprøve kan bestås. Derfor er flådestationens bemandingsafdeling også til stede, og de vil kunne vejlede i og omkring ansættelse og specifikke jobopslag.

Flådestationen viser værksteder og værkstedsbiler frem. Transportafdelingen viser specialkøretøjer, erhvervspraktik holder åbent, Maritime Support Element udstiller og viser plancher fra deres udsendelser. Havnetjenesten tilbyder gæstesejls i forskellige bådtyper.

Minørtjenesten kommer til åbent hus med deres vagthold, bil og båd og varetager på dagen deres vagt fra flådestationen. I nærheden af dem kommer Frømandskorpset og Søværnets Dykkerskole.

Værnsfælles Militærpoliti viser deres motorcykler frem, Eagle IV og konfiskerede effekter fra Operation Ocean Shield.

SIRIUS-patroljen kommer og viser deres udstyr og slæde frem, og Beredskabssty-

relsen vil fremvise deres specialkøretøj. Ved siden af Beredskabsstyrelsen udstiller det lokale brandberedskab, Slagelse Brand og Redning, Falck Korsør og ikke mindst Korsør Ungdomsbrandvæsen (brandkadetter). Brandkadetterne havde i øvrigt træning i røgdykning på de gamle Standard Flex-skibe i vinters.

Der vil dagen igennem være forskellige opvisninger. Søværnets Tamburkorps spiller og marcherer igennem byen, når portene åbnes. Senere på dagen vil de spille koncert og lave tattoo.

Fra Flyvevåbnet kommer Eskadrille 722, hvor beredskabshelikopteren, EH-101 hører til. Eskadrille 723 kommer med Lynx-helikopteren, og Hjemmeværnseskadrille 220 fra Kalundborg kommer også på besøg. Sammen med disse vil også Flyhistorisk Museum være placeret med deres udstillings F-16, H-500, et par mindre fly, og afviserberedskabet (F-16) vil overflyve flådestationen i løbet af dagen

Søværnets nye myndighed, Søværnets Overvågningsenhed, hvor Storebælt Vessel Traffic Service, blandt andet hører under, er åben for rundvisninger i hold, således at

besøgende kan se, hvordan gennemsejlingen af Storebælt overvåges.

Ud over de militære myndigheder, hvor dykning er en stor del af hverdagen, kommer der også lokale dykkerklubber; Korsør Frømandsklub og Falcks Sportsdykkerklub.

Flere afdelinger af Hjemmeværnet vil være repræsenteret med udstillingsstande, handlebane, sminkning af skudsår, rifter m.m.

Våbencentret Sjællands Odde udstiller deres droner på agterdækket af den åbne fregat, og på det åbne patruljeskib er det muligt at prøve at skyde, holde en brandslange og se brandgrej og førstehjælpsudstyr.

Igennem hele dagen vil der være forskellige opvisninger og demonstrationer, og skulle de besøgende blive sultne undervejs, er der mulighed for købe mad og drikke enten fra telt udenfor eller i cafeteriet.

Program og udstillingsoversigt vil blive opdateret på www.forsvaret.dk/oplogkor samt på facebook siden Søværnets Operative Logistiske Støttecenter Korsør. ■



ER DU VORES NYE GAST?

VIL DU HAVE NYE KOMPETENCER, ET GODT KAMMERATSKAB OG EN MULIGHED FOR AT GØRE EN FORSKEL TIL SØS?

Bliv frivillig i Marinehjemmeværnet

Marinehjemmeværnet er en del af det maritime beredskab i Danmark. For den enkelte er det samtidig et fritidstilbud ud over det sædvanlige.

Find os på hvj.dk



Tommy Siggaard Pedersens forslag til gedigne danske retter i marinestuerne i juni – juli er:

Bankekød

4 personer

1 kg oksekød af underbov skæres i skiver på 2 cm tykkelse, bankes, krydres med salt og peber, vendes i mel og brunes på en pande i smør/olie.

Groft hakket løg, ca. 300 gram, brunes, kød og løg koges i tynd sky, hvor der er tilsat hel sort peber og 2 laurbærblade, koges til kødet er mørt.

Kødet tages op og saucen jævnes om fornødent og gives et opkog, affedtes, evt. madkulør, tilsmages evt. med salt og peber og sigtes over kødet.

Serveres med hvide kartofler eller kartoffelmos samt rødbeder.

Velbekomme

HANDELS- OG FISKERIFLÅDEN

Portræt af en fisker, reder og Danmarks største fiskeskib

Hviler i troen

Interesse og engagement er nøgleord for 70-årige Gullak Madsen, Hirtshals, der som 13-årig stod til søs med fiskeri i Grønland og nu har søsat sin første nybygning HG 264 "Ruth".

Af forfatter og journalist Claus Jacobsen, redaktør på FF-Nyt udgivet af fiskemelsfabrikken FF Skagen A/S

Foto: Morten Olsen og Bo Hellum

Det er Danmarks største fiskeskib, 87,80 m langt og 16,60 m bredt, HG 264 "Ruth", som Rederiet Ruth A/S i Hirtshals har navngivet og søsat. Det er samtidig Danmarks første pelagiske fartøj med to-trawl, fortrinsvis til tobis, brisling og sperling til gavn for fangstens kvalitet.

HG 264 "Ruth" er bygget på Karstensens Skibsværft A/S, som reder Gullak Madsen fremhæver med fokus på et højt kvalitetsniveau og med et ualmindelig godt samarbejde, som han udtrykker det.

– Fartøjet ejes 100 pct. af Rederiet Ruth A/S, understreger han. – Vi har ønsket at bygge det i Danmark, for hvorfor bestille et fartøj i udlandet, når det kan gøres så godt herhjemme og i samme prisleje?

HG 264 "Ruth" er det femte skib i rederiet med navnet Ruth, men den første nybygning. De øvrige fartøjer havde allerede været i fiskeriet, da Gullak Madsen overtog dem, og de skulle ombygges - den første i 1988 på 53,88 m. Gullaks bror Asbjørn har været med i mange år. Det begyndte

med, at Gullak var styrmand og afløser for skipper på "Lene Polaris". Da den første Ruth blev købt i 1988, blev brødrene Gullak og Asbjørn skippere på skift.

AT FISKE ER MIT LIV

På spørgsmålet om, hvad der får en mand på 70 år til at medvirke til en investering i størrelsesordenen 250 mio. kr. og endda som sin første nybygning, svarer Gullak Madsen uden tøven:

–At fiske har været og er mit liv. Jeg har aldrig ønsket at få udbetalt mere end en normal månedsløn som fisker, men de sidste par år dog ekstra 100.000 kr. årligt fra rederiets overskud. Vi har altid sparet op i mere end 50 år, for hvorfor bruge mere, end vi har behov for til de daglige fornødenheder, forklarer han som et billede på finansieringen af nybygningen med den ønskede tilføjelse, at de også har et godt pengeinstitut, Jyske Bank i Hirtshals.

Det fremgår i dette interview med Gullak Madsen om hans liv i fem årtier i fiskeriet og nu den første nybygning, at han og

hustruen Tove er stærkt troende med forankring i et kristent livssyn, som de åbent vedkender sig.

Overskriften til denne artikel var først "Stærk i troen" med fokus på både fiskeriet og et kristent livssyn, men Gullak Madsen ønskede den ændret til "Hviler i troen". Pigenavnet Ruth, der har lagt navn til fem af rederiets skibe, er således hentet fra Ruths Bog i Det Gamle Testamente og de værdier, som de hviler på. Til bagbord i styrehuset på HG 264 "Ruth" hænger indrammet dette vers fra salme 37, vers 5: *OVERGIV DIN VEJ TIL HERREN STOL PÅ HAM HAN SKAL GØRE DET* – Det er der en forklaring på, fortæller Gullak Madsen. – Da vi fik den første HG 264 "Ruth" den 2. januar 1988, var der blandt gaverne en buket blomster fra min hustru Tove, og på kortet stod dette vers.

13-ÅRIG FISKERDRENG

Gullak Madsen stammer fra Kvivik på Færøerne, Tove Madsen fra Torshavn, og de flyttede til Hirtshals i 1988. Gullak begyndte at fiske for 57 år siden, da han





▲ Gullak Madsen med sin hustru Tove ved det vers, som hænger i styrehuset hentet fra Ruths Bog i Det Gamle Testamente.

var 13 år, med hyre på et norsk fartøj og fiskeri i Grønland. Som 16-årig fiskede han med færøske fartøjer, og tre år senere i åbne 36 fods-joller ved Grønland, hvor fiskerne overnattede i land. Dernæst som 24-årig på "Solborg" fra 1969-1975, som var den første færøske RSV-båd med køletanke. I perioden 1975-1987 fik han hyre på "Lene Polaris", navngivet af Lene Espersen fra Hirtshals, Danmarks senere udenrigsminister, fortæller Gullak Madsen, inden den første HG 264 "Ruth" blev navngivet i 1988.

Gullak Madsen og Tove Madsen, der som ung arbejdede med filetering i fiskeindustrien, har tre døtre, tre svigersønner, syv børnebørn og seks oldebørn. Ingen af døtrene er direkte involveret i fiskeriet, men to svigersønner er ansat i Rederiet Ruth A/S. To børnebørn, Davur på 27 år og Daniel på 26 år, er blandt besætningen på den nye HG 264 "Ruth". Besætningen er på 16 mand med otte ombord ad gangen. Skippere på de to hold er Mikkjal Godtfred og Hans Jakop Petersen.

ELEKTRISKE SPIL

Der er lagt vægt på sikkerhed og komfort for fartøj og besætning, der er på fiskeri en måned og derefter har en frirejse af samme varighed. Flere besætningsmedlemmer har været med siden den første Ruth i 1988.

HG 264 "Ruth" blev længere end planlagt. Med afsæt i ønsket om en økonomifart og hastighed på 13 mil viste beregninger, at 87.80 meter er en optimal længde, og sådan blev det. Som det første fiskeskib herhjemme drives alt med elektriske spil, som betyder mindre støj, færre rystelser og



▲ To skippere i styrehuset, Mikkjal Godtfred (tv) og Hans Jakop Petersen.

dermed et mere behageligt arbejdsmiljø, forklarer Gullak Madsen, der planlægger at fange industrifisk 1/3 af året.

DET POLITISKE SPIL

Det hører med til Gullak Madsen og rederiets beslutning om at bygge den nye HG 264 "Ruth", hvad der skete fiskeripolitisk i 2003.

– Da indførtes IOK, Individuelle Omsættelige Kvoter, forklarer han med fast stemme og tilføjer, at stort set hele den danske fiskerflåde var ved at forlise økonomisk.

– Vi kunne efter indførelsen af IOK erhverve kvoter fra de mindre kuttere, der ikke kunne få fiskeriet til at balancere økonomisk. De blev glade for at kunne sælge kvoter og redde sig selv og deres familier økonomisk. Vi andre blev glade for at kunne sætte kursen mod en fremtid til gavn for både det danske fiskeri, virksom-

heder med tilknytning til erhvervet samt flere arbejdspladser i de danske kystsamfund og flere andre steder. Og ikke at forglemme, noterer Gullak Madsen, så blev der ordentlige forhold ombord for en ny generation af unge fiskere, som med frirejser har fået mulighed for at opholde sig i rimelig tid i land og dermed blive i stand til at stifte familie og være sammen med den i længere tid mellem rejserne.

– Men det kan bekymre mig, tilføjer Gullak, at man i den offentlige debat kan få det indtryk, at store fartøjer som vores fisker efter de blå kutteres kvoter for torsk, rødspætter m.m. Folk får det indtryk, at vi tømmer havene for de små bådes fisk, og intet er mere forkert, understeger han.

Første rejse var med kurs til farvandet 200 sm vest for Irland efter fiskeri af blåhvilling, der blev landet i Skagen, i alt 3.300 tons. ■

▼ HG 264 "Ruth" lander sin første fangst i Skagen, 3.300 tons blåhvilling fra farvandet vest for Irland.



DFDS fornyr ARK-kontrakt

DFDS har indgået en ny fireårig kontrakt om at stille tonnager til rådighed for det dansk-tyske militære ARK-samarbejde. ARK-skibene omfatter ifølge Flådeliste 2015 DFDS skibene "Ark Futura", "Ark Dania", "Ark Germanis", "Britannia Seaways" og "Suecia Seaways".

Enhederne deployerer militært udstyr, typisk køretøjer eller containerbaseret gods. Den nye kontrakt er indgået med Joint Movement Transport Organisation (JMTO).

Samarbejdet går tilbage til 2003 med

DFDS som den civile kommercielle rederipart. Når ARK-kontrakten ikke lægger beslag på skibene, indgår disse som en del af DFDS' netværk af shortsearuter i Nordeuropa.

(Kilde: DFDS Update Weekly) ■

LANDSLEDELSEN

Erik Kragelund Nielsen - in memoriam

Formanden gennem en årrække for Krigssejlergruppen 1939-45 Erik Kragelund, blev bisat fra Holmens Kirke d. 29. april 2016. Erik blev 92 år.

Af landsnæstformand Søren Konradsen.

Som blot 15-årig stod Erik til søs i 1939. Ved Danmarks besættelse i april 1940 lå han med et J. Lauritzen-skib i Santos i Brasilien. Skibets tyske kaptajn ville forblive i neutral havn, men det var Erik ikke tilfreds med, så han og en kammerat rømmede skibet og fik hyre på en norsk damper, som førte dem til Newcastle i England.

Her etableredes ret hurtigt den navnkundige 'pool', hvorfra næsten 4.000 danske søfolk i årene 1940-45 tog hyre på allierede handelsskibe, hvoraf mange indgik i de farefulde konvojer til bl.a. Murmansk. Sådanne togter gjorde Erik to af, inden han mestendels sejlede med krigsmateriel til de amerikanske styrker i Stillehavet. Under sejladsene og krigshandlerne oplevede Erik bl.a. befrielsen af øen Saipan fra japansk besættelse i sommeren 1944, og han opnåede desuden at blive udnævnt til løjtnant i den amerikanske marine.

For Erik sluttede krigen først med den japanske kapitulation i august 1945. Han tog maskinmestereksamen, som han senere udvidede til at blive maskiningeniør. Erik bosatte sig i Sydamerika i 25 år, hvor han med sin danske hustru fik to sønner. Han arbejdede på en tekstilfabrik, der eks-

panderede, og han sluttede som teknisk direktør for seks fabrikker. Senere flyttede familien til USA, hvor de boede i endnu 25 år. Først omkring år 2000 vendte Erik tilbage til Danmark.

ANERKENDELSEN

Gennem hele sit voksne liv arbejdede Erik for at de mange tusinde danske krigssejlere skulle opnå officiel dansk anerkendelse for deres krigsindsats med i hovedsagen at sejle forsyninger og krigsmateriel rundt på verdenshavene. Ret beset er det trist, at det officielle Danmark ikke før i 2014 viste krigssejlerne den respekt og anerkendelse, som de retmæssigt har fortjent. At det ikke skete skyldes formentlig den omstændighed, at søfolkene efter krigsafslutningen kom hjem til Danmark 'dråbevis', og ikke som en samlet enhed.

Eriks og de øvrige krigssejleres ihærdige og uegennyttige arbejde for at opnå den endelige, både danske og de allieredes, anerkendelse af krigssejlerens indsats, bar omsider frugt ved 70-års markeringerne af invasionen i juni 2014, hvor Dannebrog for første gang vajede på Normandiets strande, ligeværdigt og side om side med de andre allierede nationers flag.

Her deltog, udover Erik Kragelund og fire andre danske krigssejlere, der alle kort forinden var blevet benådet med Ridderkorset af Dannebrogordenen, 17 statsoverhoveder, deriblandt Hendes Majestæt Dronning Margrethe. I sin tale til de mange fremmødte i Normandiet denne dag sagde Majestæten bl.a.: - Under og efter krigen blev de danske krigssejleres indsats imidlertid næsten glemt; det var ufortjent, og vi må lære af det i fremtiden; lære at anerkende vore helte, inden det er for sent. Det er omsider lykkedes at få Danmark anerkendt som allieret nation, og det er ikke mindst takket være et omfattende arbejde fra de danske krigssejleres side. Som danskere er vi ydmyge, men også stolte over nu at være kommet med i kredsen af allierede. Derfor er Dannebrog med ved dagens højtideligholdelse af 70-årsdagen for invasionen, og derfor vajer Dannebrog over invasionsstrandene, som en hyldest til den danske indsats. Dermed kan vi i dag hylde krigssejlerne og de øvrige danske, der deltog under invasionen, som nu får den anerkendelse, som de alle har fortjent. Dagen i dag med 'Dannebrog til Normandiet' er med til at fastslå, at danske krigssejlere ikke er glemt - og



ikke vil blive glemt. En særlig stor tak skal gå til de veteraner, der er her i dag. Jeres fortællinger har berørt mig dybt. Det danske Monument her i Sainte Marie du Mont symboliserer de danske krigssejleres indsats for deres land. En indsats som vi hædrer, og som vil stå som inspiration for kommende generationer ved at vise viljen og modet til at handle når det gælder.

Erik fik også lejlighed til at hilse på den engelske Dronning Elizabeth II, og Erik sagde til monarken: 'This is the first time Denmark is officially represented here in Normandy'. Hertil replicerede Dronningen: 'Well, it's about time...'

Med oplevelserne i Normandiet i 2014 opnåede Erik formentlig sine 'finest hours'; krigssejlerens mission gennem det meste af deres lange liv var fuldbåret - den danske og de allieredes endelige og fortjente anerkendelse af den danske krigssejlerindsats var en realitet. Men alligevel trist, at der skulle gå 70 år før det skete.

MINDELUNDEN

Erik Kragelunds og de få øvrige nulevende krigssejleres initiativer har også ført til, at der den 5. maj 2017 i Mindelunden i Hellerup afsløres et officielt dansk krigssejlermindesmærke. Erik kendte beslutningen før sin død, og den glædede ham, for krigssejlerens indsats må aldrig blive glemt.

Ved bisættelsen fra Holmens Kirke den 29. april holdt formanden for Frihedskampens Frednings- og Mindefond, kammerherre Christian Eugen-Olsen, en bevægende tale over den afdøde. Danmarks Marineforening var repræsenteret med flag fra København, Brøndby og Amager afdelingerne.

Efter bisættelsen blev de mange kranser og blomster placeret smukt omkring krigssejlerens mindesmærke i Nyhavn - Mindeankeret, 'Håbets symbol', som Orlogsprovsten udtrykte det i sin minde-tale over Erik Kragelund.

"Æret være Krigssejler Erik Kragelund Nielsens minde". ■

▼ Erik Kragelund taler ved mindehøjtideligheden ved Mindeankeret den 5. maj 2015, som overværedes af blandt andet HKH Kronprinsen (foto: Morten Bach).

FAKTA:

800 danske søfolk deltog i invasionen i Normandiet den 6. juni 1944, og 24 af skibene sejlede under Dannebrog. Det første skib, som blev sejlet i stilling ud for Normandiets kyst, var det danske skib "Aarø". Det skyldtes, at skibene blev sejlet i stilling i alfabetisk rækkefølge.

Først i 1984 markeredes krigssejlerens indsats med den officielle danske afsløring af monumentet 'Sømanden' i Sainte Marie du Mont nær 'Utah Beach'. Som det eneste sted i Normandiet indtil 2014 valgte her Dannebrog som symbol på disse danske søfolks heroiske indsats - blandt så mange andre. Monumentet, der er rejst på foranledning af De Allieredes Danske Våbenfæller, og området omkring det, er istandsat i 2015.

Omkring 6.300 danske søfolk sejlede i danske og allierede skibe (betegnet hhv. hjemme- og udeflåden), og ifølge Erik Kragelunds omfattende optegnelser omkom godt og vel 2.300, enten som følge af de direkte krigshandlinger på søen, eller i de nærmeste år efter krigsafslutningen som direkte konsekvens af tilskadekomst under krigen, fysisk som psykisk. Omkring 350 danske søfolk omkom allerede under sejlads på verdenshavene i perioden september 1939 til april 1940, altså inden Danmark blev besat. Dødstallene omfatter også de mange omkomne fiskere.

Det bør vække til eftertanke, at gennemsnitsalderen blandt samtlige danske omkomne krigssejlere ligger i midten af tyverne.

Erik Kragelund er bl.a. tildelt Niels Ebbesen-medaljen for frihedsvilje og forsvarsånd.





JUBILARSTÆVNE 2016

til minde om indkaldelsen

til Søværnet

afholdes på Holmen

søndag den 28. august kl. 10 - 16.

Årets stævne er for indkaldelsesårangange med endetal **1 & 6** (25-, 40-, 50-, 60-, 65-, 70-, 75-, 80-års jubilarer).

Deltagelse er ikke betinget af medlemskab af Marineforeningen.

Ikke-jubilarer blandt Marineforeningens medlemmer kan også tilmelde sig, jubilarer har dog fortrinsret.

Tilmeldinger ud over 200 sættes på venteliste.

DELTAGERPRIS:

medlemmer kr. 250,-

Ikke-medlemmer kr. 300,-

STÆVNEPROGRAM:

10.00-10.15: Ankomst & samling
v. Nyholmsvagen.

11.00: Officielt arrangement.

Evt. besøg på Peder Skram.

13.00: Skafning i Officersskolen.

16.00: Jubilarstævnet slutter.

SKRIFTLIG TILMELDING & BETALING,
som skal være landskontoret i hænde senest

fredag den 1. juli 2016, sendes til:

Marineforeningen,

Trondhjemsvej 5, kld., 2100 Kbh. Ø.

Betaling kan ske på Giro 2 00 16 08,
kort art 01, eller bankkonto 1551 000 200
1608, mærkes "Jubilærstævne".

Uanset betalingsmåde skal begge
dele være ledsaget af tydelig & korrekt
angivelse af **navn, adresse, telefon &
årgang, samt primært tjenestested.**

Medlemmer påfører afdelingsnavn
& medlemsnummer.

**Deltagermateriel fremsendes primo
august.**

BEMÆRK! Billetter kan ikke købes
ved personlig henvendelse på
Marineforeningens landskontor.

Ret til ændringer forbeholdes.

VEL MØDT!

GERT A. LARSEN

Marineforeningens Jubilarudvalg

Vor landsformand - 70 år

Af landsnæstformand Søren Konradsen.

Søndag den 24. april - dagen efter Sendemandsmødet på Flådestation Korsør - fyldte vor landsformand, kommandørkaptajn Jens Ole Løje Jensen - 70 år. Umiddelbart efter midnat, hvor Sendemandsmødearrangementets gallamiddag indledte fødselsdagsgæstet - blev Ole hyldet med fødselsdagssang, gaver og blomster. Ved morgenbordet i hotellets restaurant overraskede de mange tilstedeværende medlemmer Ole med flere gaver, flag og endnu en fødselsdagssang.

Ole, der indledte tjenesten som værnepligtig - senere korporal - i Søværnet i 1965, har siden gjort en bemærkelsesværdig karriere.

Ole har gjort sejlede tjeneste i en lang række enheder: i korvetter af TRITON-klassen, motortorpedobåde, SDC'er, minelæggere og inspektionsskibe, og Ole opnåede chefter i flere af disse skibe.

Landtjenesten omfattede et væld af skole- & kursusophold, og Ole har gjort international tjeneste i Brunssum i Holland og i Napoli i Italien under Balkan-krigene i 1990'erne. En periode som sektionschef ved Forsvarets Efterretningstjeneste blev det også til, og ledende funktioner som bl.a. næstkommanderende og fg. chef for Søværnets Officersskole fremgår af CV'et. Den lange karriere i Søværnet sluttede i 2006 med posten som chef for Søværnets Grundskole i Audeød - dér, hvor det hele startede i 1965. Efter pensioneringen fungerede Ole i en årrække som sekretær i Forsvarets Skibshavarikommission, og Ole bevarede dermed en nær, og for Marineforeningen meget værdifuld, tilknytning til Søværnet.

Selv mødte jeg Ole første gang i 1976, hvor vi sejlede sammen i den helt ny torpedobåd P549 WILLEMOES - Ole som 3.-kommanderende, og jeg som kampinformationsgast. Det er blevet til et livslangt venskab, hvorunder vore veje i Søværnet krydsedes flere gange.

Ole indmeldte sig i Marineforeningen i 1980 i den daværende Glostrup/Taastrup afdeling, nu Brøndby, og her var Ole bl.a. kasserer i to valgperioder. Ole har, under hele sit medlemskab, været meget aktiv

i det lokale foreningsarbejde, herunder også i det lokale skyttelav, hvor Ole adskillige gange har opnået førstepladser.

Ole blev bragt i spil som en meget velkvalificeret landformandskandidat af vores tidligere landsformand, kommandørkaptajn Otto Lichtenberg, og ved Sendemandsmødet i netop Brøndby i 2005 blev Ole valgt som Marineforeningens ny landsformand.

Ole's engagement i såvel Marineforeningsarbejdet som i Soldaterforeningsbevægelsen generelt har bl.a. vist sig gennem hans flerårige tidl. næst formandskab i den forsvarspositive landsdækkende organisation 'Folk & Forsvar' (i dag 'Folk & Sikker-



▲ Få minutter inde i døgnet den 24. april 2016 blev Danmarks Marineforenings Landsformand, kommandørkaptajn Jens Ole Løje Jensen sammen med fru Lanni Løje Jensen hyldet for sine 70 år. Hylsten foregik under gallamiddagen på Hotel Comwell efter sendemandsmødet i Korsør.



hed'), gennem formandskabet i 'Soldatens og Orlogsgastens Fond', som formand for 'Vedel-fonden', som medlem af 'Fonden PEDER SKRAM' 's repræsentantskab, og som flerårigt bestyrelsesmedlem af 'Danmarks Veteranhjem' - veteransagen står i særlig grad Ole's hjerte nær.

Ikke mindst Marineforeningens 100 års jubilæum i 2013 var én af hjørnestene i Ole's arbejde for at synliggøre og markere Danmarks Marineforening på landsplan.

Ole, der er benådet med Ridderkorset af 1. grad af Dannebrogordenen, er desuden tildelt Forsvarets Medalje for International Tjeneste 1948-2009, Hjemmeværnets Fortjensttegn, Hæderstegen for God Tjeneste ved Søetaten og NATO-medaljen for Tjeneste i f. m. Krigene på Balkan.

Ole har bestridt landsformandshvervet i Marineforeningen med en engageret, professionel, jovial og kammeratlig fremtoning, og samlet set vidner dette præg-

tige virke om et bankende hjerte for Marine- og Soldaterforeningssagen.

Derfor blev Ole - på Sendemandsmødet i Korsør i april i år - velfortjent udnævnt til 'Æresmedlem af Danmarks Marineforening'.

På Marineforeningens vegne tillader jeg mig at bringe Ole vore allervarmeste lykønskninger med den runde fødselsdag - hjertelig tillykke, Ole! ■

Landsskyttestævne med gode resultater



▲ Danmarks Marineforenings landsformand Jens Ole Løje Jensen er selv aktiv skytte og forstår derfor at værdsætte indsatsen fra Nyborg Marineforening, der igen vandt landstrofæet ved Landsskyttestævnet i Brøndby. Her modtager formanden for Nyborg Skyttelav Jørn Ladegaard (th.) det smukke trofæ.

Skytteudvalgsformand Pierre Jensen er tilfreds med den sportslige kvalitet, der blev leveret i dagene 19. og 20. marts 2016 på skydebanen i Glostrup Hallen. De 138 skytter – heraf 26 fritstående – gav hinanden hård konkurrence, inden det stod klart, at værtsafdelingens Kim von Wowern blev landsskytte 2016 med 171 point. Veteranskytte blev Jørn Mortensen med 196 point.

Esbjerg vandt hjemmebaneskydningen med 1.862 point. Holdkonkurrencen blev igen vundet af skytterne fra Nyborg, der scorede ikke mindre end 911 point. Fremgangspokalen gik til Svendborg med 452 point.

– Den store fremgang skyldtes, at det var første gang, der blev skudt 20 skuds-serier mod tidligere kun 10 skuds-serier, forklarer Pierre Jensen.

ROS TIL VÆRTSAFDELINGEN

Fra de 138 deltagere er der kun ros til det sociale arrangement, der omkransede landsskyttestævnet. Lørdag aften stod den på kammeratskabsaften i Marinegården, hvor der blev serveret en tre-rettersmenu, hvor stegen til hovedretten ifølge kilder var mør som smør.

De gode gastronomiske takter blev fulgt fortrinligt op ved afslutningsfrokosten søndag.

– Alt i alt et flot stævne med en fantastisk god stemning



▲ Landsskytterne og bedste skytte fra hvert deltagende skyttelavshold.

og rigtige gode rammer omkring arrangementet. Stor ros til alle fra Brøndby Marineforening og Skyttelav, ly-

der det Pierre Jensen.

Resultater og billeder kan ses på sitet skyttelavet.dk ■



The means of victory are situational awareness, decision superiority and precision engagement, backed by support solutions, training and communications. As a long-term partner to Denmark, Saab provide them all, making the Royal Danish Navy prepared for any challenge. On, below or above the surface.

www.saab.com/naval



SAAB



▲ KAISERIN afgiver en bredside mod britiske enheder.

Flådecheferne

Royal Navy (British Grand Fleet) blev ledet af admiral Lord John Rushwort Jellicoe og viceadmiral Sir David Beatty. Der Kaiserliche Marine var under kommando af admiral Reinhard Scheer og viceadmiral Franz Ritter von Hipper.

JOHN JELlicoe:

Siden krigens udbrud havde den britiske kampflåde under admiral John R. Jellicoe haft hovedbase i Scapa Flow på Orkney-øerne nord for Skotland. Scapa Flow var den eneste ankerplads af tilstrækkelig størrelse med gennemførte sikringer mod ubådsangreb, mens krydsere og lettere enheder længere mod syd i første omgang skulle afvise de fremstød, den tyske flåde fra Nordsøbaser foretog mod den britiske østkyst.

– Jellicoe var den intellektuelle flådechef, den fødte organisator og den pertentlige

planlægger, hvis hjerne koldt og matematisk kunne beregne store flådebevægelser i alle enkeltheder, skrev Berlingske Tidenes londonkorrespondent, Poul Møller.

Jellicoe var en forsigtig mand, for i sine memoranda til admiralitetet understregede han faren for at sætte The Grand Fleet ind i aktioner, hvor målet ikke var det helt store og afgørende – at tvinge den tyske højsøflåde med alle dens slagskibe og slagkrydsere til den endelige kamp under forhold, hvor britisk overvægt i tal og ildkraft kunne bringe sejren. Han lod forstå, at han ikke ville lade sig

lokke i fælder, og han advarede mod faren fra de nye våben – ubådene.

DAVID BEATTY:

Ved skæbnens og Churchills tilskikkelse havde Lord Jellicoe som sin nærmeste underordnede en diametral modsætning, chefen for den britiske slagkrydserflåde, den kun 44-årige viceadmiral Sir David Beatty, en pågående dødsforagtende søofficerstype, hvis meteoragtige karriere slående mindede om Nelsons. Han havde allerede vundet nogle sejre med sine slagkrydsere, en smule lettere bevæbnet end de tunge slagskibe, lettere pansrede og derfor hurti-



100-ÅRET FOR VERDENSHISTORIENS STØRSTE SØSLAG

JYLLANDSSLAGET 31. MAJ – 1. JUNI 1916

Søslaget ved Jylland - eller Søslaget om Skagerrak - foregik ud for den jyske vestkyst fra kl. 15.45 onsdag den 31. maj til kl. 04.15 torsdag den 1. juni 1916, hvor British Grand Fleet opgav forfølgelsen af Kaiserliche Marine. På disse 11 timer og 30 minutter mistede 6.784 britiske og 3.058 tyske søfolk livet. 14 britiske enheder på tilsammen 115.025 tons displacement lå sammen med 11 tyske enheder på tilsammen 61.180 tons displacement på Nordsøens bund. Det ulykkelige ved disse kæmpetab var, at der ikke blev nogen entydig vinder. Eftertiden betegner resultatet som en taktisk tysk sejr, men en strategisk britisk sejr. Dermed kan man konkludere, at hele episoden var et uhyggeligt spild af menneskeliv og materiel. Slaget var det første og eneste totale slagskibssøslag under 1. verdenskrig mellem den tyske og den britiske flåde. Søndag den 29. maj 1966 skrev Berlingske Tidendes londonkorrespondent Poul Møller som indledning til en stort opsat artikel om slaget, at slagets gang og betydning hører historien til, og det samme gør de vældige stålkolosser, der pløjede gennem bølgerne og udslyngede tonstunge granater mod hinanden. I alt 248 krigsskibe og 105.000 mænd fra Storbritannien og Tyskland deltog i historiens største flådeopgør.

gere. Og i det britiske folks øjne var han søhelten, den fandenivoldske, der langede "hunnerne" de hårde slag, mens Jellicoe sad bøjet over sine kort oppe i Scapa Flow.

HIPPER OG SCHEER:

Den britiske flåde førte sin blokadepolitik fra en vis afstand. Det passede slet ikke kejser Wilhelm og den tyske flådeledelse, der ønskede slagene lige ud for kysten. Ikke mange hundrede af sømil borte og slet ikke over for hovedmassen af den vældige britiske Grand Fleet, som han udmærket vidste, at hans nye flåde ikke kunne hamle op med.

– Flåden skal ikke sættes på spil, sagde han ved krigens begyndelse. I de første 22 måneder af krigen blev det derfor kun

til korte træfninger, oftest mellem lette enheder. Men blokaden måtte og skulle brydes, og mens Jellicoe i Scapa Flow grublede over midler til at lokke den tyske højsøflåde ud til den endelige dyst, studerede tyske admiraler muligheder for at sætte den tyske flåde ind over for isolerede dele af den britiske flåde, ikke i ét slag, men i flere på hinanden følgende, så den britiske flåde kunne udmarves og bringes ned på et niveau, som Tyskland kunne magte som helhed.

Et middel var tyske fremstød mod den britiske østkyst, der kunne gennemføres, før den britiske hovedstyrke nåede ned fra Scapa Flow. Yarmouth blev bombarderet af tyske slagkrydsere under kommando af admiral Beattys tyske modstykke, den

kampivrige fremragende sømand, viceadmiral Franz Ritter von Hipper i november 1914. I december kom turen til andre kystbyer, selv om Hipper anden gang var lige ved at gå i en fælde, som Jellicoe og Beatty havde lagt for ham. Et togt i januar 1915 kostede Hipper en krydser under slaget med Beatty på Doggerbanke, og Beatty fik derefter kommandoen over den britiske slagkrydserflåde, der mere og mere opererede selvstændigt uden for The Grand Fleet under Jellicoe.

I januar 1916 overtog admiral Reinhard Scheer kommandoen over den tyske højsøflåde, og han var en mand af samme klasse og type som viceadmiral Hipper.

Nu skulle de store enheder i aktion. ■



Scenen blev sat

I vinteren 1915/1916 var den britiske flåde kampklar og stærkere end nogensinde før. Strejftogter ud i Nordsøen bragte dog ikke den tyske flåde på banen på britiske vilkår.

Til gengæld var tyskerne gået i gang med at planlægge et opgør på tyske vilkår. Det vil sige, at de britiske flådestyrker skulle splittes op i flere mindre eskadrer. Admiral Scheer var også på det rene med, at folkeviddet i Storbritannien havde forlangt, at The Grand Fleet skulle rykkes ned mod syd for at beskytte de sårbare østengelske kystbyer mod de hurtige tyske slagkrydsere. Det blev dog kun David Beattys slagkrydsereskadre, der rykkede sydpå til Firth of Forth.

– Da man gik ind i maj måned 1916, var alle parterne i det kommende store drama ved at være på plads, skrev Poul Møller. – Nye planer blev lagt fra begge sider. Og

denne gang havde tilfældighederne spillet ind, så parterne ville mødes.

Jellicoe planlagde et fremstød med lette enheder rundt om Skagen, der skulle lokke højsøflåden frem langs den jyske vestkyst, fordi tyskerne vidste, at fremstødet kun blev dækket af én eskadre slagskibe i Skagerrak. Det, tyskerne ikke vidste, var, at The Grand Fleet ville ligge parat til at lade jernkæberne slå i om det tyske bytte.

VOLUMENMÆSSIG BRITISK OVERLEGENHED MOD BEDRE TYSK TEKNIK

Tyskerne var underlegne i tonnage og slagkraft. Til gengæld var hovedparten af de store tyske slagskibe og slagkrydsere

mere tidsvarende end modstanderne. De tyske kanoner var mere præcise, og granaterne var panserbrydende og dermed mere effektive end de britiske granater. De tyske skibe havde også tykkere pansering mod granater og torpedoer, og deres konstruktion indebar, at de vandtætte skotter bedre kunne holde vandet ude. Af vital betydning var også, at de britiske kanoner anvendte et ustabil drivmiddel, og at deres ammunitionsmagasiner ikke var godt beskyttede. Endelig havde briterne en yderst dårlig kommunikation mellem de enkelte enheder.

Scenen for verdenshistoriens største søslag var tegnet op. ■

”Det tordnede og buldrede i vest”

Verdens anno 1916 to største flåder kæmpede på Jyllands vestlige dørtrin.

Kl. 15.40 den 30. maj 1916 kom ordren til den tyske flåde: ”Gennemfør de hemmelige ordrer den 31. maj”. En time og tyve minutter senere vidste det britiske admiralitet, at den tyske ordre var udsendt, men de vidste ikke, hvad den gik ud på. Ud på aftenen forlod 148 britiske skibe med 60.000 mands besætning deres baser. Flåden bestod af slagskibe, slagkrydsere, tunge krydsere, lette krydsere, og hele eskadrer af torpedobåde. Som én velsmurt maskine stod flåden til søs. De tyske ubåde, der havde fået til opgave at angribe de tunge enheder ved afgang fra

havnene, fik kun affyret et par torpedoer uden at ramme. Samtidig var meldingerne til admiral Scheer ufuldstændige og talte kun om nogle få eskadrer – ikke om, at hele den britiske flåde var under forlægning ud i Nordsøen.

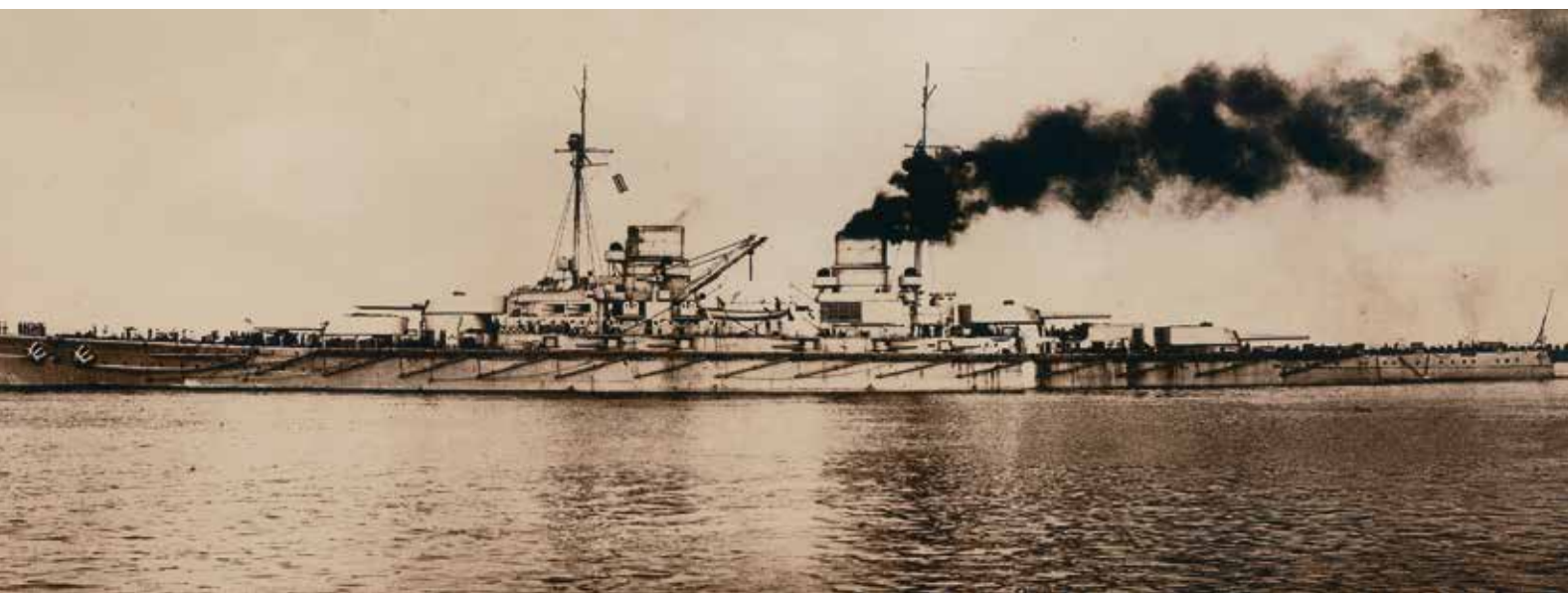
Derfor holdt Scheer sig til sine planer. Kort efter midnat onsdag den 31. maj lettede de første tyske skibe anker fra nordvesttyske baser og stod gennem de minestrøgne render nordpå. 100 skibe og 45.000 besætningsmedlemmer. Tyskerne ventede et sammenstød, briterne

var mere usikre og nærmest tilbøjelige til at forvente endnu et resultatløst strejftogt ud i Nordsøen og retur.

31. MAJ 1916

Jellicoes eskadre sejlede mod den norske kyst. De 24 slagskibe gik med 16 knob med en beskyttende skærm af destroyere og slagkrydsere på siderne og forude for hovedflåden. Længere sydpå holdt Beatty

▼ Panserkrydseren ”LÜTZOW” blev sænket af sin egen besætning tidlig morgen den 1. juni 1916. 115 mand fra besætningen omkom.



MANGE FORKERTE BESLUTNINGER

Dagens klare vejr ændrede sig ud på eftermiddagen til gråvejr og lidt tåge. Det kneb med den visuelle sigtbarhed. Radaren var ikke opfundet, og det var så som så med signalmidlerne. Meldinger og kommandoer blev overført fra skib til skib pr. flagsignaler eller blinklys. Nogle af dem blev overset, andre blev tydet forkert.

De øverste chefer var i lange perioder uvidende om, hvad der foregik uden for deres egen synsvidde, og de anede ikke, hvor modpartens hovedstyrker befandt sig. Der var opklaringsenheder, som tog forkerte kurser, og der var kæmpende enheder, hvis chefer gik sådan op i slaget, at meldinger, der kunne have afgjort kampens videre forløb, enten slet ikke blev sendt eller kom med så store forsinkelser, at de havde tabt deres værdi.

Det var overraskende nok især britiske søofficerer, der holdt sig strengt til reglerne og afholdt sig fra eget initiativ. Og der skulle senere komme eksempler på admiraler, der ikke bekymrede sig om at meddele flådens chef, hvad der foregik lige i deres nærhed. Admiral Jellicoe havde drevet sin flåde frem til perfekt kampberedskab, men det krævede, at alle holdt sig til de givne instrukser.

ENORME TAB

Da parternes lette krydsere åbnede ild, lå Jellicoes styrke 54 sømil nord for SS "N.J. Fjords" position, mens Scheers styrke var 43 sømil mod syd. De to slagkrydserflåder under Beatty og Hipper beordrede begge højeste fart og styrede lige mod

▲ Den Tyske Flåde fotograferet i Kiel 1916.

kurs mod Hanstholm med seks slagkrydsere og fire forholdsvis hurtige slagskibe samt en anden skærm af krydsere og destroyere. Man vidste ikke med sikkerhed, om den tyske højsøflåde var ude.

Det var den. Fra syd på en nordlig kurs kom viceadmiral Hipper med fem slagkrydsere og fire lette krydsere samt 3 flotiller torpedobåde. Længere agterude kom admiral Scheer om bord på FRIEDRICH DER GROSSE omgivet af 21 andre slagskibe. Her var de syv enheder af en ældre type.

– De to mægtigste flåder i verden styrede imod hinanden, uden at ét menneske ud af 105.000 anede det, skrev Poul Møller.

DANSK SKIB SATTE SLAGET I GANG

Kl. 14.15 greb et lille dansk skib uforvarende ind i verdenshistorien. SS "N.J. Fjord" blev sigtet af den tyske krydser EL-BING, der sammen med torpedobådene B 109 og B 110 holdt op mod det danske

skib og gav signal om, at det skulle stoppe. "N.J. Fjord" slog som befalet maskinerne på stop, hvorved overskydende damp blev blæst ud af skorstenen. Dampskyen blev observeret af de britiske krydsere GALATEA og PHATEON, der fik ordre til at undersøge, hvor den kom fra. Minutter senere observerede de to lette styrker hver for sig master, skorstene og røg i horisonten – flere og flere på hver side.

– Fjenden i sigte, lød det over radioen og fra signalflagene, og kl. 14.28 lød det første skud, da en af de britiske krydsere åbnede ild. Jyllandsslaget var i gang.

HELDIGE TYSKERE

Havde det danske skib ikke tiltrukket sig opmærksomhed, var de to flåder måske først kommet i infight, efter at Jellicoes og Beattys enheder var blevet samlet i én stor flådeeskadre. Hermed havde det været en knusende overmagt i forhold til Scheer og Hippers samlede styrker. Dette kunne være endt i en katastrofe for kejser Wilhelm's stolte nye højsøflåde.

▼ BLÜCHER gik ikke tabt ved Jyllandsslaget, men under søslaget ved Doggerbanke den 24. januar 1915. Vi bringer billedet her for at dokumentere de forfærdelige tab og umenneskelige forhold, som søfolkene havde under de store søslag i 1. Verdenskrig. BLÜCHER er fotograferet fra en britisk destroyer.





▲ WIESBADEN sank, og 589 omkom.

hinanden, uden at nogen af dem vidste, hvad de ville komme til at møde.

Et forsøg på at sende et britisk rekognosceringsfly op fra havoverfladen faldt ikke heldigt ud, og med dette spæde forsøg sluttede flyvevåbnets deltagelse i det historiske slag.

Beatty havde hastværk, og i farten kom hans fire slagskibe ikke så hurtigt med som slagkrydserne, og styrken blev skilt. Kl. 15.20 fik slagkrydserne hinanden i sigte, men tyskerne vendte om, for som planlagt at trække denne britiske styrke over mod den tyske højsøflåde. Men der udviklede sig en hård ildkamp mellem de seks britiske og de fem tyske slagkrydsere, der alle styrede mod syd. I en timelang dyst glimtede det fra de svære kanoner af kaliberen 28-38 cm. Men de britiske granater

havde ikke stor gennemslagskraft, og de tyske skibe var bedre pansret. Ildledelsen var også bedre hos tyskerne. Derfor måtte viceadmiral Beatty lide den frygtelige tort, at slagkrydserne INDEFATIGABLE og QUEEN MARY gik ned med henholdsvis 1.017 og 1.265 besætningsmedlemmer.

Også torpedobåde og lette krydsere deltog nu i kampene. Dermed havde tre af de fire parter – viceadmiral David Beatty, admiral Reinhard Scheer og viceadmiral Franz Ritter von Hipper – nu tjek på hinanden. Men højsøflådens øverste chef admiral Scheer vidste ikke, at hans flåde styrede lige imod briterne. Deres øverste chef admiral Jellicoe og hans 24 frygtindgydende stålkolosser af slagskibe.

Med krum hals kastede han sin flåde ind i forfølgelsen af Beatty, der efter tabene af

INDEFATIGABLE og QUEEN MARY drejede mod nord. Nu i samme rolle som Hippers styrke få timer tidligere for at lokke tyskerne ind i den britiske løves gab.

MØDET MELLEM DE TO ØVERSTE FLÅDECHEFER

Røg fra de hundrede af krigsskibes skorstone drev hen over Nordsøen i den sene eftermiddag. Nogle skibe brændte, tågebanker krøb hen over den næsten glatte havoverflade, og så sent som kl. 17.56 kom fra Jellicoes kommandoskib IRON DUKE det næsten fortvivlende signal "Hvor er fjendens slagskibsflåde?". Men Jellicoe fik med godt sømandskab ført sine 24 slagskibe i formation, før de nogle minutter senere så Scheers styrke gennem røg og tåge. Mens de to hovedflåder gennem 18 minutter pumpede enorme mængder af granater mod hinanden, var de lettere slagkrydsere igen kommet i kamp. Også her mistede briterne et skib, da INVINCIBLE gik ned med stort set hele besætningen.

Træfningen mellem hovedflåderne endte med, at tyskerne vendte om. Fra det øjeblik mindskedes de britiske chancer for den store endeligt afgørende sejr. Admiral Jellicoe frygtede at sejle ind i en fælde med miner og torpedoer. Samtidig kunne han ikke se, hvad tyskerne foretog sig, da tyske torpedobåde udlagde røgslør. Derfor kunne de hårdt medtagne tyske slagskibe undgå de britiske salver.

Men kun en halv time senere fik de to hovedflåder igen kontakt med hinanden og

▼ Den tyske flåde under kampen.



udkæmpede en kort kamp, da Scheer i lige så stor uvidenhed som sin britiske modstander styrede sin slagskibsflåde lige mod den britiske kamplinje, da han troede at kunne bryde bag om Jellicoes styrke og komme over på østsiden af denne mægtige flåde, der lå og spærrede tilbagevejen til de tyske baser. Scheer sendte fire af sine enheder ud i en selvmordsagtig aktion, hvor de skulle angribe Jellicoes store enheder og om fornødent forsøge at vædre dem. Inden det kom så langt, blev selvmordsangrebet afværget, da de tyske torpedobåde kastede sig ind i kampen. Det var dem, Jellicoe frygtede mest. Torpedobådene af-fyrede 21 torpedoer mod de britiske slagskibe, og i henhold til direktiver og kampregler vendte de britiske skibe front bort fra angrebet for at frembyde så lille et mål som muligt. Ikke én torpedo ramte, men tyskerne opnåede, at flåderne nu bevægede sig væk fra hinanden, og der blev ikke ny kontakt inden mørket faldt på.

TYSKERNE TRAK SIG

Admiral Jellicoes enheder befandt sig øst for admiral Scheers flåde. Jellicoe ville



▲ Tyske destroyere på vej op gennem Nordsøen for at deltage i Jyllandsslaget.

holde tyskerne ude i Nordsøen, så de ikke kunne nå ind til deres baser. Men Scheer havde truffet sin beslutning. Han ønskede ikke mere kamp under de givne forhold, men ville spare højsøflåden til senere aktioner mod briterne. Kl. 21.10 gav han ordre til skibscheferne om at gå agten om briterne og holde ned mod Horns Rev og videre sydpå inden om de tyske minefelter.

– Kursen *skal* holdes, lød signalet.

Selv om de tyske skibe var så tæt på briterne, at de havde visuel kontakt til admiral Beattys bagerste skibe, og det endda

kom til småtræfninger med lette britiske flotiller, fik den britiske flådechef ikke besked om tyskernes manøvre. En række misforståelser og fejlbedømmelser fra flere britiske skibschefer, heriblandt admiral Jellicoe, gjorde, at den tyske forlægning ned til Horns Rev Fyrskib bag om minefeltet nær den dansk-tyske grænse og ind i baserne lykkedes.

Først kl. 03.55 gik det op for Jellicoe, at fuglen var fløjet, og at tyskerne var i sikkerhed.

Verdens største søslag var slut med store menneskelige og materielle tab – men uden en egentlig sejrherre. ■

Tyskerne vandt propagandakrigen

Allerede et døgn før The Grand Fleet var tilbage i Scapa Flow, var de tyske propagandatrommer i fuld gang med at fortælle om den store succes for højsøflåden. Tyskerne betegnede Jyllandsslaget som en stor tysk sejr med store britiske tab og forholdsvis små tyske tab. Der var fokus på det faktum, at alene det, at højsøflåden som den svage part kom nogenlunde velbeholden tilbage til de tyske flådehavne, var noget af en sejr.

I London var admiralitetet lamslået. De tyske meldinger var ret præcise omkring de britiske tab. Tyskerne havde selv ladet nogle hårdt medtagne ældre enheder sænke af deres besætninger. Disse skibe indgik ikke i de tyske tabstal, så forskellen mellem sænkede enheder faldt til fulde ud til tyskernes fordel.

Tavsheden fra admiralitetet i London var larmende. Først da Jellicoe flere dage efter slaget afleverede sin rapport, kom de britiske fakta på bordet. I mellemtiden lød rygter, at The Grand Fleet havde tabt



▲ Den tyske flåde med slagskibet POMMERN i forgrunden, inden det sank, og 844 søfolk omkom.

kampen. Der kom ingen forklaring på slagets gang, og der var ingen understregning af, at tyskerne faktisk to gange havde drejet af for at undgå et afgørende slag.

Man har aldrig fra britisk side helt fået fjernet det første indtryk af, at Jyllands-

slaget var noget nær et britisk nederlag. Efterfølgende har historikerne dog delt sol og vind lige. Så tyskerne kan siges at have vundet den første fase med kampen mellem slagkrydserne, mens de må siges at have lidt et nederlag i anden fase, da admiral Scheer to gange undveg fra kampen. ■



Hæder og ære til de fire flådechefer

Selv om der i Storbritannien flere år efter slaget blev sat spørgsmålstegn ved, om den forsigtige Jellicoe var den rette mand til The Grand Fleet, eller om man skulle have valgt den pågående Beatty, der måske kunne have fanget den tyske højsøflåde, fik de to admiraler al den hæder, de kunne tildeles. Dette skyldtes måske, at alle erkendte, at stort set alle skibschefer begik fejl. Hvorfor gav Beatty ikke Jellicoe bedre underretninger? Hvorfor optrådte chefer for krydsere og destroyere så strengt efter reglerne, at selv de mest oplagte efterretninger ikke blev søgt og videregivet?

Admiral John Jellicoe blev den 30. november 1916 udnævnt til First Sea Lord med den højeste admiralsrang, Admiral of The Fleet og senere 1. Earl of Jellicoe.

Viceadmiral David Beatty blev udnævnt til admiral og efterfulgte Jellicoe som



FAKTA OM JYLLANDSSLAGET 1916

Dato: Fra over middag den 31. maj til ud på norgenen den 1. juni 1916.
 Sted: Nordsøen/Vesterhavet tæt på den jyske vestkyst.
 Resultat: Taktisk tysk sejr, men strategisk britisk sejr.

Parter

Storbritannien

Royal Navy (British Grand Fleet)

Det Tyske Kejserrige

Kaiserliche Marine

Ledere

Sir John Jellicoe
 Sir David Beatty

Reinhard Scheer
 Franz Ritter von Hipper

Styrke

28 slagskibe
 9 slagkrydsere
 8 panserkrydsere
 26 lette krydsere
 78 destroyere
 1 minelægger
 1 vandfly-hangarskib
 (I alt 732.728 tons displacement)

16 slagskibe
 6 pre-dreadnoughts
 5 slagkrydsere
 11 lette krydsere
 61 torpedobåde
 (I alt 295.896 tons displacement)

Tab

6.094 døde (officielle tabstal)
 510 sårede
 177 tilfangetagne
 3 slagkrydsere
 3 armerede krydsere
 8 destroyere
 5 torpedobåde
 (115.025 tons sænket)

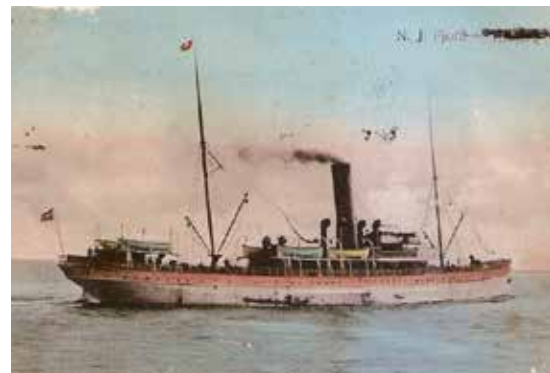
2.551 døde (officielle tabstal)
 507 sårede
 1 slagkrydsere
 1 pre-dreadnought
 4 lette krydsere
 (61.180 tons sænket)

▲ HMS BLACK PRINCE blev skudt i sænk.
 800 mand omkom.

chef for The Grand Fleet. Beatty fik også tildelt en jarltitel.

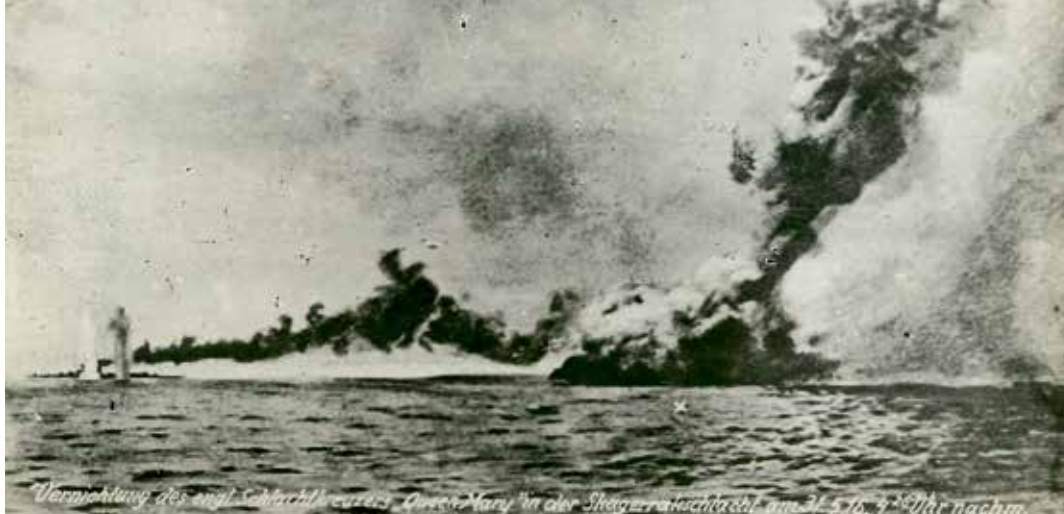
Admiral Reinhard Scheer og viceadmiral Franz Ritter von Hipper fik begge tildelt Tysklands højeste orden.

– Admiralerne navne på begge sider blev respekteret af ven og fjende, og de mest kendte skibes navne fra Jyllandsslaget står med guldbogstaver i de to landes flåders historie, skrev Berlingske Tidendes korrespondent i London anno 1966, Poul Møller. ■



▲ Den lille danske damper "N. J. Fjord" startede den 31. maj 1916 aldeles uforskyldt verdens største søslag.





◀ HMS QUEEN MARY eksploderede og gik ned med 1.266 mand.

Mindeparken i Thyborøn

Dykkeren og forretningsmanden Gert Normann Andersen har med pondus og karisma samlet alle gode kræfter for at skabe et varigt minde om Jyllandsslaget i 1916. Den 1. juni 2016 satte han kronen på værket med indvielsen af Mindeparken i klitterne ved Thyborøn.

Den britiske flådechef admiral John Jellicoes barnebarn, Nick Jellicoe, og den tyske flådechef admiral Reinhard Scheers oldebarn, Reinhard Scheer Hennings, deltog begge i indvielsen af Mindeparken til ære for de mange omkomne søfolk fra begge sider.

Endvidere deltog et stort antal officielle gæster fra Storbritannien, Tyskland og Danmark. Gæstelisten omfattede repræsentanter fra de tre landes regeringer, regioner, kommuner, flåder, orlogsorganisationer samt en række fagmuseer fra den maritime sfære.

Mindeparken Jyllandsslaget 1916 er etableret som en selvejende institution med støtte fra Lemvig Kommune, politikere og fremtrædende forretningsfolk. Formand for institutionen "Mindeparken for slaget ved Jylland" er tidligere forsvarsminister, medlem af Folketinget, major (R), cand. oecon. Søren Gade.

► Mindeparken for Jyllandsslaget 1916 er placeret vis a vis Nordsøen og Thyborøn Kanal.

Kilder:

Berlingske Tidende søndag den 29. maj 1966.
Sea War Museum Jutland. Wikipedia.
Gert Normann Andersen. Knud Jakobsen.

Foto:

Fotobog "Die deutsche Kriegsmarine im Seekrieg 1914-1918". Arkiv Sea War Museum Jutland. Arkiv Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog".

ET MINDE OM DE OMKOMNE FRA BEGGE SIDER

– Parken viser omfanget af menneskelige tab og er en værdig måde at ære de døde fra begge sider på. Placeret ved siden af det nye Sea War Museum vil Mindeparken blive et vigtigt element i historien om et af Første Verdenskrigs væsentligste slag, siger Nick Jellicoe.

Lemvig Kommunes borgmester Erik Flyvholm mener naturligt nok, at Mindeparkens og museets placering i Thyborøn er det bedste valg.

– Thyborøn er et maritimt kraftcenter på den jyske vestkyst. Byens og landtangens historie er tæt forbundet med havet, som på godt og ondt har været og er en vigtig del af beboernes hverdag, lyder der fra borgmesteren.

GRANITSTEN OG BETONFIGURER

I det trekvarte døgn Jyllandsslaget varede, sank 25 orlogsskibe, og 8.645 søfolk mistede livet på havet. Hvor mange der efterfølgende døde af deres kvæstelser, er der ikke officielle tal på.

Kunstneren Paul W. Cederdorff har fremstillet 25 granitsten og 8.645 betonfigurer, der skal markere skibe og mennesker. Stenene er placeret i komprimeret målestok nord-syd, som fartøjerne ligger på bunden af Nordsøen.

– Granitstenene har navne og relevante oplysninger om hvert af de sænkede skibe, fortæller Paul W. Cederdorff.
– Omkring hver sten er der så sat én betonfigur for hver enkelt person, der omkom i kampen. ■



5 GODE GRUNDE TIL AT VÆLGE GF

GF er ejet af kunderne og skal ikke tjene penge til aktionærer. Det betyder, at vi kan give dig forsikring for alle pengene.

Du får overskuddet tilbage*, uanset hvilken forsikring du har. Princippet er: Jo færre skader, jo større overskud. Du får også del i overskuddet, selvom du har haft en skade i årets løb.

GF har nogle af Danmarks mest tilfredse kunder. Uafhængige undersøgelser bekræfter, at GF's kundetilfredshed er helt i top.

Individuelle løsninger til dit forsikringsbehov. Vi rådgiver dig, så du får de rigtige forsikringer til den rigtige pris.

Bliv forsikret sammen med dine fagfæller og kolleger i en forsikringsklub, hvor vi sammen deler overskuddet.

Overskuddet bliver trukket fra i prisen for det kommende års forsikring.

GF er tæt på dig

Hos GF lægger vi vægt på vores kendskab til kunderne og sætter den personlige kontakt højt. Derfor bliver du automatisk tilknyttet en forsikringsklub, hvor vi sidder klar til at svare på dine spørgsmål.



Det gode selskab

GF Officerer og Civile under Forsvarsministeriet

Valdemarshaab 1, 1. tv. · 4600 Køge · Tlf. 49 17 01 94 · www.gf-officerer.dk



29 år efter opstarten på de maritim- og militærhistoriske læserrejser i regi af først Søfart og siden Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" deltog **52 gæster** sammen med en besætning på tre i årets rejseevent. Omdrejningspunktet var fem dages luksusforkælelse om bord på rederiet CroisiEuropes flagskib på Seinen, **MS "Seine Princess"**. Forlægningen mellem Danmark og Paris gik med overnatning via Tyskland og Belgien. Hjemturen fra den nordvestfranske havneby Honfleur gik ligeledes med overnatning via Belgien, Holland og Tyskland. Blandt de faglige indslag var besøg på **slottet Versailles samt Batterie Todt**. Her er hovedparten af rejsegruppen forevigtet vis a vis MS "Seine Princess".

Marstal Søfartsmuseum årbog 2015

Selv om kalenderen viser juni, er det stadig relevant at læse Marstal Søfartsmuseum årbog 2015. Publikationen indeholder en række 1900-tals fortællinger og dagbogsnotater skrevet af henholdsvis skipperkoner og professionelle søfarende. Fortællingerne er krydret med mange foto af og data for de småskibe, der op til 1960'erne var grundstammen i den danske kystskibstrafik.

Ud over småskibene er der også historier fra 1960'erne om to skibe i udenrigsfart samt fortællinger om issejlds ved Østgrønland og en teknisk beretning om brug af klokker i søfarten.

MARSTAL SØFARTSMUSEUM ÅRBOG 2015

Paperbackbog. 164 sider med foto og illustrationer.

Kan købes igennem Marstal Søfartsmuseums webshop.

Pris: kr. 160,00

ISBN: 978-87-898229-64-7



ABSALON og ESBERN SNARE

Søværnets støtteskibe af ABSALON-klassen

Ifølge forfatterne Tom Wismann og Søren Nørby er støtteskibene ABSALON og ESBERN SNARE et symbol på det nye danske søværn, der er opstået efter den kolde krigs ophør. Fraværet af truslen i Danmarks nærområde gav plads til en ny aktivistisk dansk udenrigspolitik med større fokus på militære operationer fjernt fra Danmark – operationer, som Søværnet har spillet en aktiv rolle i.

ABSALON og ESBERN SNARE er skræddersyede til opgaver langt fra Danmark og har begge deltaget i antipirateri-operationer ud for Afrikas Horn.

Bogen indeholder en række illustrationer og foto, der ikke tidligere er offentliggjort. ■

ABSALON OG ESBERN SNARE SØVÆRNETS STØTTESKIBE AF ABSALON-KLASSEN

Forfatter: Søren Nørby og Tom Wismann.

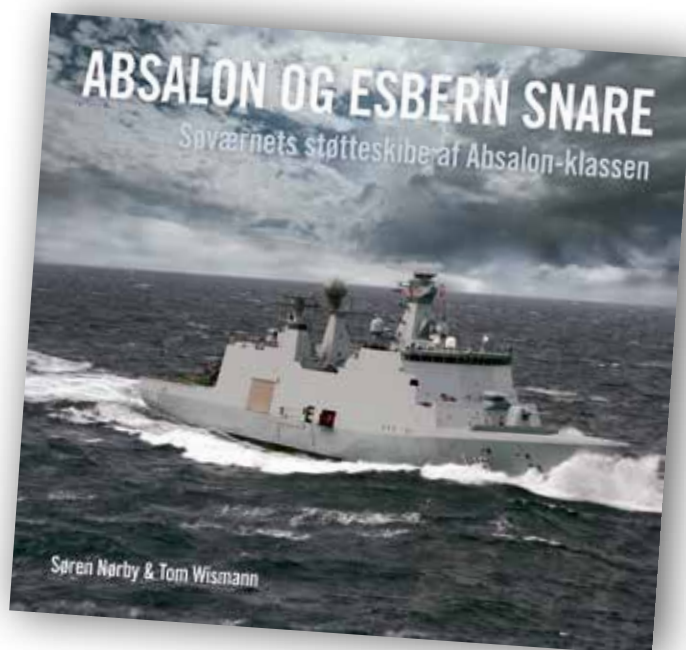
Udgivet på forlaget Steel & Stone Publishing.

104 sider illustreret. Hardcover stort format

Bogen kan bestilles på flaadensskibe.dk eller noerby@gmail.com

Pris: kr. 300,00 + forsendelse

ISBN: 978-87-998235-2-9



Effekter fra Marineforeningens slopkiste



Skjorten fås også i hvid og med lange ærmer

Varene kan ses på
www.marineforeningen.dk
under Landskontoret - varekatalog.

BESTILLES OG KØBES I DIN AFDELING



Danmarks Marineforening



Søndag den 13. marts finpudsede afdelingerne i **distrikt 12 anbefalingerne til april månedens sendemandsmøde i Korsør. **Distriktsmødet** blev holdt i marinehuset i Aalborg, og havde som ved stort alle landets distriktsmøder i regi af Danmarks Marineforening godt **30 medlemmer** på gæstelisten.**

Afdelingsjubilæer ad libitum

Hen over året fejrer mange af Danmarks Marineforenings 76 afdelinger runde og halvrunde jubilæer. I denne omgang var det så tid for Hals, Ringkøbing/Hvide Sande og Middelfart at byde til gæstebud.

Som kort omtalt i april fejrede Hals Marineforening i dagene 27. og 28. februar afdelingens 70-års jubilæum. Med plads til 50 gæster ad gangen besluttede bestyrelsen at dele jubilæumsfesten op i to dele. Lørdag den 27. februar deltog kollegaerne fra distrikt Nordjyllands ni afdelinger med distriktsformand Charley Frank Pedersen i front i festens første halvdel. Her stod den på musikalsk underholdning ved Hals Marinekor krydret med socialt samvær.

Søndag den 28. februar mødte afdelingens egne medlemmer til formiddagsgudstjeneste i marinestuen ved sognepræst i Hals Kirke Sophie Nordentoft. Ifølge Poul Erik Lyngdorf var det en smuk og højtidelig handling, der sammen med nogle gode historier fra afdelingens første 70 år gav en god stemning i marinehuset.

– Vi har kun fået positive tilbagemeldinger fra vore gæster, siger Poul Erik Lyngdorf.

70 (90) ÅR MED EN MARINEFORENING I MIDDELFART

Lørdag den 27. februar havde bestyrelsen programsat Middelfart Marineforenings 90-års jubilæumsfrokost.

– Vi havde bestemt, at vi ikke ville invitere særlige gæster, fortæller Carl Christian Vittrup.

– Årsagen er, at på papiret er det 90 år





▲ Bestyrelsen i Middelfart Marineforening på 90-års jubilæumsdagen i marts 2016 er fv. Jan Højte Nielsen, Flemming Worsøe, Carl Christian Vittrup, Ove Christoffersen og Svend Erik Vittrup.

siden, vi blev stiftet. Men vi har haft to pauser på hver 10 år, så i realiteten er Middelfart Marineforening kun 70 år.

Den manglende invitation forhindrede nu ikke borgmester Steen Dahlstrøm i at anduve marinehuset for at ønske Middelfart Marineforening tillykke med dagen og takke for et godt samarbejde.

Jubilæumsfesten blev ifølge det oplyste en uforglemmelig dag for de 30 medlemmer, der deltog i arrangementet. Takket være solide proviantleverandører og en fast kabysstyring af havfruerne Sonja Christoffersen, Jette Vittrup og Inga Worsøe garanteret med musikalsk underholdning af Carl Jensen gik alt op i en højere enhed. At det så lykkedes at få Søværnets Skolefartøj A544 ALHOLM til at hilse med flaget under passage af marinehuset var blot en ekstra gevinst på en vellykket dag.

MARINEFORENINGSADFELINGER RUNDT OM RINGKØBING FJORD

Gæsterne kom langvejs fra, da Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening lørdag den 12. marts arrangerede 75-års jubilæumsreception i Fiskeriets Hus i Hvide Sande. Ud over medlemskolleger fra distrikt Nordvestjyllands syv lokalafdelinger og distriktsformand Per

Toftum Larsen deltog to af afdelingens norske medlemmer i arrangementet. I sin velkomsttale fortalte afdelingsformand Niels Kastberg Jensen om, hvordan strukturen gennem årene gjorde, at Danmarks Marineforenings afdeling ved Ringkøbing Fjord i dag har til huse i Hvide Sande. Lokaleproblemer i Ringkøbing faldt nogenlunde sammen med lukningen af Skjern/Tarm Marineforening. På den baggrund var det oplagt at samle tropperne i det dengang nyåbnede museumsformidlingssted Fiskeriets Hus. Sammensmeltningen og det nye bosted



▲ Harmonikaspieler Per B. Sørensen er her omgivet af bestyrelsen i Ringkøbing/Hvide Sande Marineforenings bestyrelse. Fh. Niels Kastberg, Karl Henning Sørensen, Jens Erik Sørensen, Jørgen Enevold og Kurt Hansen.



▲ To af Ringkøbing/Hvide Sande Marineforenings norske medlemmer deltog i afdelingens 75-års jubilæum. Fv. Terje Johansen og Steinar Tollefsen.

skabte den succes, der i dag præger Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening. Nærværende tidsskrifts redaktør havde efterfølgende fornøjelsen at overrække telegram og hilsen fra Danmarks Marineforening. ■

TEL. & FAX 33 12 82 53
POSTGIRO NR.: 102-3071
D. B. 3001.3015-127201
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK



DK - 2000 Frederiksberg
Dronning Olgas Vej 9, st.
CVR. NR.: 89 69 70 18
WWW.ORDENSBAND.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. Ap.S.

LEVERANDØR TIL ORDENSKAPITLET
GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE
ORDENSBÅND
MINIATUREORDENER OG MEDALJER
BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER






Marineforeningen er igen repræsenteret i Struer

På 74 års-dagen for stiftelsen af Struer Marineforening nummer et gentog deltagerne ved et velbesøgt informationsmøde i Nordvestjysk Fjordkulturs lokaler beslutningen fra 27. april 1942. Struer Marineforening nr. 2 er en realitet.

Distriktsformand Per Toftum Larsen og tovholderen på bestræbelserne på at få genetableret Struer Marineforening Therkel Ladegaard fik stor og uvurderlig hjælp af kollegaerne fra Lemvig og Ringkøbing/Hvide Sande Marineforeninger, da de sammen med nærværende tidsskrifts redaktør skulle fremlægge argumenterne for opstarten af den nye marineforeningsafdeling.

På bagkant af informationsmødet valgte de ti nye medlemmer en retvisende bestyrelse, der som deres første indsatsområde skal opgradere medlemsskaren med de 15 personer, der også har udtrykt ønske om et medlemskab, men som på stiftelsesaften var forhindrede i at deltage af arbejdsmæssige årsager.

Distriktsformand Per Toftum Larsen overrakte efter generalforsamlingen afdelingsformand Therkel Ladegaard Danmarks Marineforenings splitflag med stang og bærerem som bevis på etableringen af

den nye afdeling. Flaget har tidligere været afdelingsflag i den nu nedlagte Gentofte Marineforening.

Det var derfor en tilfreds afdelingsformand, der ved mødets afslutning satte målet for medlemsskaren ved udgangen af 2016 til 25.

MARINESTUE PÅ PLADS

At denne målsætning er realistisk, blev allerede få dage efter synliggjort. Fisker Carsten Trans, der er medlem i Morsø Marineforening og tidligere formand for Struer Fiskeriforening, overdrog sammen med en stak udfyldte indmeldelsesblanketter nøglen til Fiskeriets Hus i Struer til afdelingsformanden med besked om, at Struer Marineforening måtte bruge lokalerne til marineforeningens medlemsaktiviteter.

GODT FORHOLD TIL KOMMUNEN

I forbindelse med Therkel Ladegaards

research omkring stiftelsen af Struer Marineforening har han haft et godt og konstruktivt forhold til såvel politikerne som embedsmændene i Struer Kommune. På afdelingens første dag efter etableringen var Therkel Ladegaard som afdelingsformand deltager i et kommunalt informationsmøde, hvor borgmester Mads Jakobsen orienterede om kommunens planer for fejringen af Struers 100 års-købstadsjubilæum den 28. april 2017. Her orienterede Therkel Ladegaard borgmesteren om byens nye forening og tilbød ved samme lejlighed, at Struer Marineforening kunne være en aktiv partner omkring jubilæumsevenen i 2017.

Struer Marineforenings første bestyrelsen efter genetableringen er afdelingsformand Therkel Ladegaard, afdelingsnæstformand Hans Chr. Christoffersen, afdelingskasserer Carsten Skals, afdelingssekretær Harry Hansen og bestyrelsesmedlem Mogens Tind Kristensen. ■

SENDEMANDSMØDE 2016

Sendemandsmøde med positiv attitude

Med 209 sendemænd fra 64 lokalafdelinger satte sendemandsmødet i Korsør rekord i antallet af deltagende afdelinger.

Personel fra Flådestation Korsør havde gjort Containerhallen klar til stort rykind ved Danmarks Marineforenings Sendemandsmøde 2016. Så rammerne var på plads, da stabschef OPLOG Korsør, kommandørkaptajn Steen Eiler Engstrøm bød velkommen til sendemænd, æresmedlemmer og landsbestyrelsen. Steen Eiler Engstrøm gav deltagerne en retvisende information om Flådestation Korsør, der er daglig arbejdsplads for små 1000 ansatte ved Søværnet. Han kommenterede også på det gode samarbejde, der er mellem den store flådebase og såvel den lokale marineforening som Danmarks Marineforening og de to øvrige lokalafdelinger i Slagelse Kommune, Skelskør Marineforening og Slagelse Marineforening.

Efter Søværnets velkomst og orientering bød afdelingsformand Lindy Olsen velkommen, inden han gav ordet til landsformand

Jens Ole Løje Jensen, der orienterede om afsendelse af telegrammer til HM Dronningen, HKH Kronprinsen og Chef Marinestaben, kontreadmiral Frank Trojahn.

Chef Marinestaben har efterfølgende sendt dette svartelegram:

"Kære Løje!

Jeg vil gerne sige tak for de hjerteligste hilsener til Søværnet, som Marineforeningens sendemænd sendte i anledning af mødet d. 23. april 2016. Jeg er glad for det tætte samarbejde og jeres støtte.

*Med venlig hilsen
FRANK TROJAHN
kontreadmiral"*





▲ Afdelingsformand Korsør Marineforening Lindy Olsen byder sendemændene velkommen i Containerhallen.

▼ Sendemænd og Søværnets Tamburkors anduver Flådestation Korsør.



▲ Så er der sang og musik i de formiddagsstille gader i Korsør.

▼ Lindy Olsen lægger blomster ved mindestenen for de to korsørdrenge Jimmi Bøgebjerg Petersen og Simon Mundt Jørgensen, der med få måneders mellemrum omkom under militærtjeneste i Afghanistan i 2000. Th. Edward Jelen.



Inden den politiske del af mødet blev sat i gang, var der udveksling af sendemandspokal mellem sidste års arrangør Brøndby Marineforening og årets vært Korsør Marineforening.

FORSVARET MANGLER DYBDE

Efter valg af Kurt Flatau som dirigent fremlagde landsformanden landsbestyrelsens årsberetning. Her konstaterede han blandt andet, at Forsvarets, Politiets og Beredskabsstyrelsens opgaver internationalt og nationalt set også i 2015 var omfattende og krævende. Han fremhævede Forsvarets opgaver for NATO i Afghanistan ved Kabul og Maza-e Sharif, træningsbidrag til dele af Iraks hær samt FN-missionen i Mali.

– Ser vi samlet på disse fire internationale engagementer, viser det sig imidlertid, at Forsvaret mangler redundans og dybde i forhold til længevarende indsatser, primært forårsaget af omfattende økonomiske nedskæringer i forsvarsforligsperioden 2013-2017. Langt inde i dette forlig iværksattes der fra politisk side yderligere besparelser på kr. 2,7 mia., hvilket selvsagt ikke kan ske uden markante personelmæssige, materielmæssige og operative konsekvenser. I de seneste år har også dele af Hjemmeværnet været indsat på nogle af disse områder, hvilket er et godt bevis på den omstillingsproces, dette værn undergår i disse år, lød det fra Jens Ole Løje Jensen.

ROS TIL SØVÆRNET

Ud over Søværnets daglige håndtering af opgaver i Rigsfællesskabet med suverænitetshævdelse, havmiljøforureningsbekæmpelse, havovervågning, fiskeriinspektion og søredningsopgaver har værnets internationale rolle i 2015 primært drejet sig om patruljering ved Afrikas Horn og i det østlige Middelhav i forbindelse med Syrien-konflikten.

– Begge steder har både støtteskibe og fregatter været indsat, hver gang med rosende omtale til følge, sagde Jens Ole Løje Jensen.

Afslutningsvis rundede han årsberetningen af med retvisende informationer om afdelingerne, marinestuerne, Marineforeningen Tidsskrifter "Under Dannebrog", Folk og Sikkerhed, DSM/Danske Soldater- og Marineforeningers Fællesråd, Fonden Danske Veteranhjem samt Soldatens og Orlogsgastens Fond.

Torben Madsen, Frederikshavn Marineforening, havde nogle kritiske kommentarer til beretningen, mens Niels Christian Rasmussen, Køge Marineforening, takkede for en god beretning.

Årsberetningen blev godkendt med applaus.

MINDRE UNDERSKUD

Selv om regnskabet viste et mindre underskud som følge af nødvendige reparationer på landskontoret, fik landskasserer Flemming Heden Knudsen årsregnskabet godkendt med applaus.

Danmarks Marineforening har igen modtaget et større beløb fra staten i portostøtte. På den baggrund trak landskassereren et varslet forslag om kontingentstigning på kr. 10 tilbage. Samtidig lagde han dog op til en stigning næste år.



FÆRRE DISTRIKTER OG SMIDIGERE MEDLEMSKRITERIER

Umiddelbart efter Danmarks Marineforenings 100 års-jubilæum i 2013 udformede landsbestyrelsen et kommissorium for arbejdsgrupper til udarbejdelse af oplæg om Danmarks Marineforenings fremtidige opbygning. Der blev nedsat to arbejdsgrupper, hvis opgave blev at udarbejde forslag til:

A) Foreningens formål og virksomhed, herunder medlemskriterier.

B) Foreningens organisatoriske struktur, herunder ny og smidigere organisation, der tilgodeser afdelingernes behov for information og indflydelse.

Arbejdsgruppernes indstillinger blev efterfølgende behandlet i landsbestyrelsen, der på den baggrund fremsatte forslag til distriktssammenlægninger og vedtægtsændringer med hensyn til optagelseskriterier. Ud over indstillingerne fra en enig landsbestyrelsen var der også forslag omkring begge punkter fra nogle af medlemmerne i de to

arbejdsgrupper. Resultatet af afstemningerne blev, at Danmarks Marineforening nu er inddelt i 9 distrikter i stedet for de tidligere 13.

Afstemningen om de tilrettede medlemskriterier gav følgende resultat:

Som medlemmer af foreningens afdelinger kan, efter bestyrelsens godkendelse, optages myndige danske mænd og kvinder,

1. Der er eller har været tjenstgørende i Søværnet eller Marinehjemmevernet eller
2. Der er eller har været ansat i handelsflåden eller fiskeriet, eller som nærer interesse for orlogs- eller handelsflåden og dermed beslægtede erhverv.

På hjemmesiden marineforeningen.dk kan man læse et udførligt referat fra sendemandsmødet. ■



▲ Marchleder Leif Larsen (tv) og marchinstruktør Edward Jelen gør klar til at sende tamburkorps, flag og sendemænd på march fra Marinehuset til Flådestation Korsør.

Gode rammer for det sociale arrangement

Korsør Marineforening fik rammerne omkring sendemandsmødet til at gå op i en højere enhed.

Med to tidligere sendemandsmøder på CV'et havde bestyrelsen i Korsør Marineforening et godt erfaringsgrundlag, da de hen over vinteren skulle planlægge og tilrettelægge årets møde. Derfor var der heller ingen slinger i valsen omkring besøget på Korsør gamle Rådhus, kammeratskabsaftenen i Magasinbygningen med hotdogs og burgere ad libitum, pigeudflugt til Sprogø,

festmiddagen på Hotel Comwell eller den overordnede service i marinehuset, der over de tre dage kittede eventen sammen til én stor vellykket begivenhed.

På nogle forårsdage med ustabil aprilsvejr lykkedes det at skaffe lunt solskinsvejr lørdag under Søværnets Tamburkorps og



sendemændenes march gennem Korsør og ned til mødestedet i Containerhallen på Flådestationen.

Vejret kom også koordinatorene Linda Olsen og Lise-Lotte Olsen til gode, da de sammen med sendemændenes ledsagere besøgte Sprogø. Her stod den på guidet rundvisning og frokost i en af de gamle institutionsbygninger.

Ved gallamiddagen om aftenen på Hotel Comwell fik den gastronomiske tand en god oplevelse med mad og servering af høj standard. Borgmester Stén Knuth og chef OPLOG Korsør, kommandør Per Hesselberg, deltog som gæster, hvilket borgmesteren glædede sig meget over.

– Det er for mig som relativ ny borgmester og vært for tre marineforeningsafdelinger i kommunen en stor glæde at deltage her i aften og at modtage landsbestyrelsen med ledsager på Korsør gamle Rådhus i går, sagde han blandt andet i sin tale.

Landsformand, kommandørkaptajn Jens Ole Løje Jensen, slog ligeledes de positive strenge an i sin takketale til Korsør Marineforenings bestyrelsen for deres værtskab ved sendemandsmødet 2016.

Gallamiddagen bød efterfølgende på tale til damerne af nærværende tidsskrifts redaktør med indlagt korsang af udvalgte medlemmer fra Korsør Marineforenings sangkor.

Sluttelig kunne gæsterne på den anden side af kl. 00.00 hylde landsformand Jens Ole Løje Jensen på hans 70 års-fødselsdag. ■

FAKTA OG NOTER:

- Årsberetning 2015 samt udførligt referat fra Sendemandsmøde 2016 afholdt den 23. april på Flådestation Korsør kan læses på Danmarks Marineforenings hjemmeside: marineforeningen.dk/organisation/sendemandsmøder
- Danmarks Marineforening havde ved udgangen af 2014 9.483 medlemmer. Ved udgangen af 2015 var tallet 9.232. En tilbagegang på 251 medlemmer.
- For 6 år i træk gik Fremdriftsskruen til Svendborg Marineforening. Fremdriftsskruen er baseret på nettotilgang af medlemmer, der er eller har været tjenstgørende under orlogsflaget.
- Sendemandsmødet 2017 afholdes i Aalborg, 2018 i Køge, 2019 i Randers og 2020 i Svendborg.
- Niels Arne Hansen, Skagen Marineforening, blev efter indstilling af landsbestyrelsen tildelt Danmarks Marineforenings Hæderstegn i Guld.
- Afdelingsformand i Lemvig Marineforening, Thomas Gundersborg, fik Marineforeningsskjold for 25 års arbejde i lokalbestyrelsen.
- Fra sendemændene var der indlæg fra Per Dichmann Hansen, Torben Madsen, Niels Christian Rasmussen, Elo Henriksen, Frank Zobbe, Kurt Verner, Hans Jørgen Westermann og Per Toftum Larsen

▼ Magasinbygningen dannede en flot ramme for kammeratskabsaftenen.



Nyt Æresmedlem af Danmarks Marineforening

Under Sendemandsmødet i Korsør blev Danmarks Marineforenings landsformand, kommandørkaptajn Jens Ole Løje Jensen, udnævnt til æresmedlem. Jens Ole Løje Jensen bliver dermed nummer 45 i rækken af personer, der siden foreningens oprettelse den 30. april 1913 har fået Danmarks Marineforenings højeste udmærkelse.

På nuværende tidspunkt har Danmarks Marineforening 10 æresmedlemmer.

- Kommendörkapten Vilhelm Frithz – udnævnt juni 1983
Riksförbänd för Flottans Män, Sverige fra 1979 til 1986
- Fuldmægtig Kurt Wulff Flatau – udnævnt maj 1988
Foreningens landssekretær fra 1969 til 1974
Foreningens landskasserer fra 1974 til 1990
Foreningens landsnæstformand fra 1990 til 2014
- Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik – udnævnt maj 1996
- Kriminalassistent Ib Ketler – udnævnt maj 2000
Foreningens landssekretær fra 1982 til 2000
- Maskinmester Børge Leif Halfdan Ferning – udnævnt april 2002
Medlem af foreningens landsbestyrelse fra 1991 til 2009
- Bankfuldmægtig Elo Roger Henriksen – udnævnt april 2005
Foreningens landskasserer fra 1990 til 2014
- Kommandørkaptajn Otto Lichtenberg – udnævnt april 2005
Foreningens landsformand fra 1994 til 2005
- Hans Kongelige Højhed Prins Henrik – udnævnt juli 2008
Foreningens æresformand fra 1976 til 2008
- Overmekaniker Edward Jelen – udnævnt april 2013
Medlem af foreningens landsbestyrelse fra 2000 til 2013
- Kommandørkaptajn Jens Ole Løje Jensen – udnævnt april 2016
Foreningens landsformand siden 2005. ■



▲ Landsformand Jens Ole Løje Jensen holder et kort indlæg for marchdeltagerne.

▼ Landsformand Jens Ole Løje Jensen (tv) overrækker Danmarks Marineforenings skjold til borgmester for Slagelse Kommune Stén Knuth ved borgmestermottagelsen på Korsør gamle Rådhus.



▲ Afdelingsformand i Lemvig Marineforening, Thomas Gundersborg, med Marineforeningsskjold, som han modtog som tak for 25 års bestyrelsesarbejde.



▲ Afdelingsnæstformand i Svenborg Marineforening Bjarne Jensen med Fremdriftsskruen, som afdelingen har vundet de seneste 6 år.



▲ Landsformand, kommandørkaptajn Jens Ole Løje Jensen, blev under sendemandsmødet udnævnt til æresmedlem i Danmarks Marineforening.



...Østersnorden, medlem af Morsø Marineforening Freddy Breitenstein har i Morsø Folkeblads arkiv fra den 30. september 1920 hitte et notits

der oplyser, - at spørgsmålet om hvem der skal have østersbankerne på Sild er afgjort af Grænsekommisjonen. Bankerne skal tilhøre tyskerne, navn-

lig fordi fiskeriet i alt væsentlighed er foregået fra Sild. Bankerne giver en indtægt på 1 til 2 mio. kr. årligt (i 1920 kroner) ... ■

DEBAT

Flådestation Grønnedal

Konstruktive ideer til bevarelse af bygningsmassen og faciliteterne på den nu nedlagte Flådestation Grønnedal er tidligere fremsat over for Grønlands Landsstyre og Arktisk Kommando. Kommandørkaptajn, tidligere midlertidig kommandør Leif Rostgaard Sørensen, oplyser på baggrund af kommentaren med rubrikken "Kangillinnquit-Grønnedal – en oplagt investering i Grønland" i nærværende tidsskrifts apriludgave, at han i juli 2013 sendte nedenstående skrivelse til Landsstyret og Arktisk Kommando. Her forslø han, at man fik et eller flere af de større turistagenturer til at etablere et turistcenter i Grønnedal og at bruge nogle af de mange millioner, som en afvikling vil koste, til at stille en underskudsgaranti de første år af et sådant turistcenters etablering og drift. Som i artiklen gjorde jeg opmærksom på områdets mange turistmæssige attraktioner og på, at kajen ved Flådestation Grønnedal vil kunne benyttes af de store krydstogtskibe. Arktisk Kommando besvarede IKKE min henvendelse, mens Landsstyret svarede, at forhandlingerne om Grønnedals fremtid var afsluttede og ikke påtænkte genoptaget.

HENVENDELSEN TIL ARKTISK KOMMANDO:

Vedr.: Tidligere Flådestation Grønnedal.

Jeg tillader mig denne henvendelse til Arktisk Kommando (AKO) for at fremsætte et forslag til den fremtidige anvendelse af tidligere Flådestation Grønnedal i Arsukfjorden.

Min baggrund er, at jeg 1961-63 var chef for orlogskutterne TEISTEN og SKARVEN med station i Nuuk, 1968-71 og 1972-75 operationsofficer ved Grønlands Kommando i Grønnedal og 1975-77 chef for inspektionsskibene VÆDDEREN og HVID-BJØRNEN på fiskeriinspektion i grønlandske farvande. 1973-75 var jeg kommunalbestyrelsesformand for Ivittuut Kommune.

Mit forslag går ud på, at Arktisk Kommando i samarbejde med Landsstyret retter henvendelse til et større rejsebureau med et tilbud om at leje "Flådestation Grønnedal" for et symbolsk beløb mod til gengæld at drive Grønlands første egentlige turistcenter.

"Flådestation Grønnedal" har alle de bygningsmæssige og tekniske faciliteter, der skal til for at indkvartere og underholde turister i stort tal. Selv de store krydstogtskibe vil kunne lægge til kaj og evt. modtage olie fra tankanlægget og vand fra kajen. Og heliporten vil kunne modtage indflyvende gæster. Grønnedal vil således bl.a. kunne anvendes som udgangspunkt for rejser med kystruten.

Arsukfjorden rummer alle de attraktioner, som vil kunne tiltrække turister: Gletsjeren i bunden af fjorden, den grønlandske bygd Arsuk ved fjordens munding, muligheder for sejlsport, muligheder for at vandre eller klatre i fjeldet, fiskeri og mange udflugtskyster i området. Ved "Bjørnebo" (fejlfalset på kortet) findes ruinerne af "Mellem-Bygden". Om vinteren er der fint skiterræn både til langrend og styrtløb. Hvis et interesseret rejsebureau engageres i nærmeste fremtid, inden bygninger og installationer forfalder, vil Grønnedal umiddelbart kunne skaffe betydelige indtægter og levere et antal grønlandske arbejdspladser. Lad mig tilføje, at man ved en sådan anvendelse sparer betydelige udgifter til evt. at bringe området "tilbage til naturen".

Venlig hilsen

Leif Rostgaard Sørensen.

Pens. kommandørkaptajn

DATA:



Kommandørkaptajn Leif Rostgaard Sørensen

Leif Rostgaard Sørensen startede sin karriere i Søværnet den 10. august 1951, hvor han blev kadet aspirant ved 8. kompagni i Arresødal. Den 1. november 1954 blev han udnævnt til søløjtnant II. Frem til sin afsked i nåde den 31. marts 1992 (60 års-aldersgrænse) havde han så mange års skibs- og landtjeneste i Grønland, at han i 1973 – 1975 var kommunalbestyrelsesformand i den daværende Ivittuut Kommune. Gennem en årrække bestred Leif Rostgaard Sørensen posten som formand for "Fregatten PEDER SKRAM's Venner".



DISTRIKT I

STORKØBENHAVN, GRØNLAND, BORNHOLM

Kørelærer Gert Allan Larsen
Maglemosevej 33, Marbjerg • 2640 Hedehusene
Tlf.: 20 43 87 96 • E-mail: gert-allan@larsen.dk
Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København,
Brøndby, Frederiksberg, Ishøj, Godthåb, Rønne



▲ Rasmus Rode besøgte i februar Roskilde Marineforening med sit spændende foredrag om sin tid som chef for Sirius-Patroljen.

KONGENS LYNGBY

Daværende afdelingsnæstformand Niels Hald oplyser, at sæson 2015 i Kongens Lyngby Marineforening sluttede i december med julebuffet samt åbent hus med gløgg og æbleskiver senere på måneden.

Ved generalforsamlingen blev Niels Hald rykket op i graderne, så han nu bestrider posten som afdelingsformand i afdelingen.

Afdelingens holder åbent hus i marinestuen på Sorgenfri Slot den første lørdag i hver måned.

KØBENHAVN

Der var et 40 års medlemsemlen til Bjarne Kamper, da København Marineforening i februar holdt generalforsamling. Ellers forløb forsamlingen iføl-

ge Frank Horn planmæssigt og med genvalg over hele linjen.

Den 10. marts havde afdelingen besøg af Søværnets Tamburkorps afgående dirigent Peter Harbeck. I april var det Niels Bjørn Hansen, der stod for det faglige indlæg. Emnet var en gennemgang af historierne fra hans seneste bogudgivelse Sørovere på Kongens bud.

Skyttelavet:

Afdelingens skyttelavs bedste skytte ved Landskyttestævnet i Brøndby blev Flemming Hansen. Bedste hjemmebaneskytte blev Ole Reese. Fra København Marineforenings skyttelav er der kun ros til kollegaerne i Brøndby for et veltillrettelagt stævne.

ROSkilde

Formanden for Vikingeskibsmuseets Venner Ole Christensen besøgte i januar marinestuen for at fortælle dels om sin opvækst i Roskilde samt foreningen der blev stiftet i 1990 med det formål at støtte op om Vikingemuseets virke.

I februar fortalt tidligere chef for Sirius-patroljen Rasmus Rode om sin tid i Grønland. Det spændende foredrag blev krydret med flotte lysbilleder.

I marts var det så kommunalbestyrelsesmedlem Kaj V. Hansen, der fortalte og viste billeder om en privat tur til Sydengland med besøg på flådebasen i Portsmouth.

Bestyrelsen planlægger, at årets sejltur skal foregå om bord på museumsskibet "Skel-skør V". Turen arrangeres den 16. juli med afgang fra marinestuen kl. 07.30. Der bliver plads til 50 personer, der hver skal betale kr. 600 for turen inklusive skafning i marinestuen i Næstved.

Den 6. august står den på fregatskydning.

BRØNDBY

Anders Hansen blev i april udnævnt til "Årets Mariner" i Brøndby Marineforening. Det fortæller Kim von Wöwern, der også oplyser, at bestyrelsen med stor glæde har modtaget en anonym donation på kr. 10.000 til afdelingens nye flagmast.

Brøndby Kommunes stort opsatte event "Cyklernes Dag" starter også i år fra Marinegården. Arrangementet er berammet til lørdag den 12. juni. På den Nationale Flagdag den 5. september benytter kommunen igen marinegården og marinestuen. Det sker i forbindelse med kommunens reception for veteranerne.

Fra Brøndby lyder der et ønske om en god sommer til alle kollegaerne i Danmarks Marineforening. ■



▲ København Marineforenings to garvede mediefolk Niels Bjørn Hansen (tv) og Erik Staffeldt tjekker Sørovere på Kongens bud.

DISTRIKT II

NORDSJÆLLAND

Palle Pedersen

Rypevænget 109 • 2980 Kokkedal

Tlf.: 49 14 38 00 • Mobil: 20 10 50 53 • E-mail: jytpal@gmail.com

Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje,

Hundested, Frederikssund, Frederiksværk

GILLELEJE

Medlemmerne arbejder hårdt for at få den nye marinehus færdig til brug i første halvdel af 2016. Fortællingen om den lokale marineforening og afdelingens samarbejde med byen og havnen i Gilleleje er så spændende, at det bliver temaet i nærværendes tidskrifts augustudgave.

Allerede den 9. april kunne bestyrelse byde til ibrugtagning af marinestuen. Søren Svendsen sørgede for, at de 73 medlemmer og ledsagere der som de først tog stuen i brug, fik en god og servicemindet betjening. Samme Søren Svendsen fortæller også, at de mange mennesker var kommet for at se hvordan afdelingsformand Steen Møller samme med en række medlemskollegaer havde totalændret den tidlige produktionslokale til et flot mødested. - Nu mangler køkkenet, depotrum, billeder og genstande på vægge o. lign., for alt er som det skal være.

Afskedsarrangementet i den tidligere marinestue blev torskegildet den 27. februar.

Den officielle indvielse af Gillelejes nye marinehus er foreløbig berammet til lørdag den 13. august.

FREDERIKSVÆRK

Afdelingsformand Bent Pedersen gav i sin generalforsamlingsindlæg en grundig gennemgang af aktiviteterne i Frederiksværk Marineforening hen over året 2015. Det mest markante tiltag var et åbent hus arrangement på Eksercerskolen i Auderød i april. Leif Heby fortæller, at omtale på de sociale medier efterfølgende resulterede i uvedkommende besøg og hærværk i kostforplejningen.

Aktivitetsvolumen i 2015 bestod af i alt 23 forskellige arrangementer, foredrag og ekskursioner.

Valghandlingen gav genvalg på alle poster. Inden forplejningen gav Landssekretær Birger Tykskov et indlæg om,

hvad medlemmerne kunne forvente af sendemandsmødet i april.

FREDERIKSSUND

Afdelingsformand Kurt Terkelsen holdt den 28. april et foredrag i marinestuen under titlen "Krudt, kugler, koldkrig og tog til tiden". Ifølge afdelingsbladet Tørdokken gav foredragsholderen en fylldig redegørelse om sin arbejdskarriere, der i de unge år forgik som math og overkon-

stabel i Søværnet efterfulgt af mange år i DSB. Som medarbejder i DSB startede han sin frivillige karriere i Hjemmeværnet. Først Hærhjemmeværnet (Jernbanehjemmeværnet) så Flyverhjemmeværnet inden han blev overført til Marinehjemmeværnet, hvor han sluttede som lokal presse- og informationsofficer. I pensionsalderen har han de seneste 10 år haft tjansen som afdelingsformand i Frederikssund Marineforening. ■



▲ Afdelingsformand i Frederikssund Marineforening Kurt Terkelsen fortæller om sit arbejdsliv i Søværnet og DSB.

DISTRIKT III

VESTSJÆLLAND

Auktionsleder Søren Brusgaard

Fjordparken 4 • 4300 Holbæk

Tlf.: 21 42 30 14 • E-mail: ksbrusgaard@mail.com

Kalundborg, Nykøbing Sjælland,

Slagelse, Holbæk, Korsør, Skælskør

KALUNDBORG

Formanden for Maskinmestrenes Forening Per Jørgensen holdt i marts foredrag i Kalundborg Marineforening. Arrangementet er en del af organisationen Søfartens Fremmes foredragstilbud til Danmarks Marineforenings 75 lokalafdelinger. Emnet er søfartens betydning for Danmark og danskernes hverdag. - Ud over viden og fakta om den maritime industri bød foredraget også på gode historier og cases, fortæller Ole Flemming Nielsen.

Skyttelavet:

Ved Kalundborg Marineforening generalforsamling i februar blev der også holdt generalforsamling i afdelingens skyttelav. Ole Flemming Nielsen havde valgt at stoppe som skyttelavsformand efter 10 år på posten. Ny skyttelavsformand blev Dennis Jensen.

Skyttelavet deltog i Landskyttestævnet i Brøndby med seks skytter. ■



▲ Marinestuen i Gilleleje som den tog sig ud ultimo marts 2016.



DISTRIKT IV

SYDSJÆLLAND OG ØERNE

Skibsfører Henrik Marrill Christiansen
Grønsundvej 17 • 4780 Stege
Mobil: 51 23 50 70
E-mail: hmc.stege@mail.dk
Næstved, Møen, Køge, Vordingborg,
Stevns, Haslev, Nakskov, Nykøbing Falster

NÆSTVED

Willy E. Laugesen blev valgt som dirigent for de 20 medlemmer der i februar deltog i generalforsamlingen i Næstved Marineforening. Det fortæller afdelingskasserer Birte van der Weiden i lokalbladet Sidste nyt fra banjerne.

Beretningen og regnskab blev taget til efterretning og godkendt.

Afdelingsformand Flemming Ravn og bestyrelsesmedlemmerne Bent Rasmussen og Ove Hansen fik genvalg. Jens Nielsen ønskede at blive afløst i bestyrelsen. Nyt bestyrelsesmedlem blev Ebbe Kristensen.

Charly Bentsen blev efter kampvalg ny bestyrelsessuppleant som afløser for Mogens Anders, der ikke ønskede at forsætte. Edvard Pedersen fik genvalg til den anden bestyrelsessuppleantpost.

VORDINGBORG

Der var genvalg til afdelingsformand Jes Hansen ved Vordingborg Marineforenings generalforsamling i februar. Eneste ændring i bestyrelsen var nyvalg af Gerner Mogensen for et år som afløser for Jørgen Olesen. Ved støtteforeningens generalforsamling måneden efter fik den regerende formand Kathe Gredsted også genvalg. Lokalbladet Trellegrunden kalder det et historisk møde, da distriktsmødet den 13. marts for første gang omfattede repræsentanter fra såvel distrikt IV/Sydsjælland som distrikt

VI/Lolland-Falster. 23 medlemmer fra de i alt otte lokalafdelinger deltog i det konstruktive møde.

KØGE

Ved generalforsamlingen i marts uddelte bestyrelsen 50 års medlemsemlen til Henning Josefsen og Kjeld Nielsen. Bent Ole Jacobsen, Peder Bonnet Hoyer og John Ørsted fik tildelt 40 års medlemsemlen.

Afdelingens mangeårige bestyrelsesmedlem og chefkok Finn Richardt fik af afdelingsformand John Engskov tildelt Danmarks Marineforenings Hæderstegn i Sølv efter indstilling af lokalafdelingen.

Påskelørdag bød også i år på påskefrokost med indlagt underholdning af afdelingens husorkester.

Husorkesteret var igen på banen ved et musikalsk og kulinarisk arrangement i april. – De fik lov at underholde en hel aften for fulde huse. Så de aftenen var slut, var vi noget hæse, for vi skulle jo alle deltage i sangene og festlighederne, lyder det fra Edle Sørensen.

NYKØBING FALSTER

Ved generalforsamlingen blev Kurt Andersen udnævnt til æresmedlem i Nykøbing Falster Marineforening medens Kurt Stæckmann fik 25 års medlemsemlen. For over-

rækkerne stod henholdsvis afdelingsformand Bent Sebis samt afdelingskasserer og distriktsformand Eivind Ubbesen. Forsamlingens 46 deltagere blev på bedste vis ledet igennem dagsordenen af Flemming K. Karlsen.

Kurt Stæckmann vandt i april for andet år i træk afdelingens raffetturnering.

Som skrevet under Nakskov havde Nykøbing Falster Marineforening fem mand med på skydebanen, da Nakskov Marineforenings skyttelav afholdt



▲ Kurt Andersen (tv) er nyudnævnt æresmedlem i Nykøbing Falster Marineforening. Her skifter afdelingsformand Bent Sebis det gamle emblemet ud med æresmedlemsemlen.



▲ Buffeten ved Køge Marineforenings påskefrokost var også i år af høj kulinarisk standard.



fregatskydning. Nykøbing Falsters fregatskydning er programsat til den 3. september. Den 24. september står den ifølge Jack Moblak på sangeftermiddag ved Ole Nielsen, der på sin harmonika sørger for retvisende underlægningsmusik.

NAKSKOV Skyttelavet:

Nakskov Marineforenings Skyttelav har afholdt fregatskydning med deltagelse af skytter fra Nakskov, Nykøbing Falster, København og tyske Burg.

Skydningen var forlagt til

Ravnsborg Skytteforenings lokaler, hvor de 22 skytter efter en hård dyst kunne udnævne Erik Hansen til fregatkaptajn anno 2016. Øvrige vindere var Preben Hansen, Ludvig Hybenseker, Joan Arnberg, Hannes Norenz, Michael Eisert,

Henning Larson, Niels Drost og Benny Gram.

Pistolskydningen blev vundet af Michael Eisert efterfulgt af Flemming Hansen og Otto Paludan. Michael Eisert vandt også Riffelskydningen foran Eivind Ubbesen og Henning Larson. ■



▲ Delegationen fra Nakskov Marineforenings venskabsafdeling i Deutsche Marinebund Burg er fv. Michael Eisert, Manfred Schöchinger, Ludvig Hybenbeeke og Hannes Norenz.



▲ Fregatkaptajn Erik Hansen (tv.) ønskes til lykke med titlen af Benny Gram. Begge er medlem i Nykøbing Falster Marineforening. Bagerst står Henning Larson fra værtsafdelingen Nakskov Marineforening.

DISTRIKT VII

FYN

Overhovmester Ole Henry Julsrud
Slejpnerøvet 8 • 5610 Assens
Tlf.: 64 71 22 70 • E-mail: julsrud@mail.tele.dk
Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens, Kerteminde,
Marstal, Ærøskøbing, Faaborg, Langeland, Middelfart

MIDDELFART

2016 sæsonen startede den 5. januar med mønstring hvor medlemmerne i Middelfart Marineforening ønskede hinanden et Godt Nytår.

Den 2. februar styrede distriktsformand Ole Julsrud de 35 deltager godt igennem årets generalforsamling. Afdelingsformand Flemming Worsøe takkede i sin beretning de mange medlemskollegaer, der gennem året giver en hånd med for at få afdelingens drift til at fungere.

Beretning og regnskab blev

godkendt med applaus. Valg-handlingen gav genvalg over hele linjen. Under eventuelt var der en god debat om de af landsbestyrelsens nedsatte arbejdsgruppers indstilling.

Jubilæumsreceptionen den 27. februar er omtalt på tekst-siderne.

Henrik Traugot-Olsen fortalte den 1. marts om marsvin og marsvinefangst i Lillebælt. Indlægget kom omkring en marsvinejagt i 1943-1944 i Fænøsund samt den dramatiske historie om hvalen Jonas, der i 1889 strandede i Vejle

Fjord og efterfølgende blev fremvist rundt i det ganske land samt hovedstæderne København, Berlin og Wien. Det var også droneoptagelser af hvordan marsvinene jager føde i danske farvande.

NYBORG Skyttelavet:

Som det fremgår af artiklen på tekstsiderne var det igen skytterne fra Nyborg Skyttelav, der efter landsskyttestævnet kunne hjemføre landspokalen. De fem bedste skytter fra Nyborg fik 911 point hvilket var fem point bedre end skytterne fra Esbjerg. Fra Nyborg lyder der også stor ros til arrangørerne fra Brøndby for håndteringen af Landsskyttestævnet. Såvel det sociale som det faglige blev afviklet til alle tilfredshed.

SVENDBORG

Den 31. marts gav John Gitz Holler et interessant foredrag

om Østersøens maritime historie under titlen "Fra Hansekogge til containerskib". Ifølge Jim Møllerup havde flere af tilhørerne efterfølgende gode supplerende indlæg til foredraget.

Medio april stod den på kammeratskabsaften med hygge, fællessang og harmonika underholdning.

- Sidste punkt på sæsonens foredragsrække, var et besøg i Ærøskøbing på Det Gamle Værft. En socialøkonomisk virksomhed, der arbejder med restaurering af gamle skibe og prøver at bevare de gamle håndværk omkring skibsbygning. På bedding står den gamle dampfærge "Svendborgsund" fra 1906, som man håber kan genopbygges over en årrække. Udover værksteder rummer værftet også en butik, en cafe, og der afholdes koncerter og andre arrangementer. Efter en grundig rundvisning sluttede besøget





▲ Dampfærgeren "Svendborgsund" fra 1906 venter på en massiv opgradering på Det Gamle Værft i Ærøskøbing.

DISTRIKT IX

SYDJYLLAND

Carsten Brøner
Sortebrødregade 14 • 6760 Ribe
Tlf.: 75 42 24 68 • Mobil: 20 27 75 31
E-mail: cb.ribe@stofanet.dk
Esbjerg, Fanø, Ribe, Tønder, Padborg/Gråsten,
Sønderborg, Fredericia, Kolding, Haderslev, Aabenraa, Vejle



▲ Afdelingsformand i Fanø Marineforening, Jens Martin Christiansen (th.) tildelte i februar Hartmann Kunze 50 års medlemseblemet.

FANØ

Hans Novrud oplyser, at Hartmann Kunze i februar modtog 50 års medlemseblemet. Han fortæller også, at afdelingen havde en repræsentant på

plads, da Esbjerg Marineforening inviterede til foredrag om krigssejlerne.

I februar var afdelingen vært ved forårsdistriktsmødet i distrikt 9.

ESBJERG

Bestyrelsen kaldte i marts medlemmerne til et spændende foredrag af Gustav Schmidt Hansen over emnet krigssejlerne under 2. Verdenskrig. – Vi var 40 deltagere, siger John Koudal. – Gustav er en engageret fortæller, og kender sit emne.

Den 20. april deltog 37 medlemmer i sangaften med efterfølgende spisning.

Bestyrelsen har besluttet at donere kr. 5.000 til Hospice Esbjerg.

Esbjerg Marineforening deltog med fire medlemmer under Sendemandsmødet i Korsør.

med lidt godt at spise og en Ærø øl. 35 deltog i denne tur, oplyser Jim Møllerup.

Søndag den 1. maj deltog Svendborg Marineforening med kanonsalut ved åbningen af Danmarks Museum for lystsejllads. Museet er flyttet ind i nogle gamle værftshaller på Frederikssøen i Svendborg.

ASSENS

Medlemstilbuddene i foråret bestod først af en kammeratskabsaften med spisning. Senere stod den på "dameaften med mænd". Ifølge Carsten Madsen var det en hyggelig aften, hvor de 30 deltagere hyggede sig med en tre retters menu med øl og vine. ■

Støtteforeningen Esepigerne havde den 6. april modeopvisning i en total overfyldt marinstue. Det var Esepigerne selv, der gik model.

Skyttelavet:

Fra Esbjerg Skyttelav lyder der en stor tak til kollegaerne i Brøndby for en god og dejlig weekend i forbindelse med Landsskyttestævnet den 19. til 20. marts i Glostruphallen.

Resultatmæssigt bød stævnet på en for Esbjergenserne og Fanøitterne stor overraskelse, alt den stund Svend Aage Sørensen kun var fem point fra at opnå i førsteplads for holds-



▲ Danmarks Marineforenings landsformand Jens Ole Løje Jensen overrækker formanden for Esbjerg Skyttelav Johan Stæhr pokalen for bedste hold hjemmebane.



kytter. Samtidig blev skytterne for tredje gang bedste hold hjemmebane. Læs artiklen på tekstsiderne.

FREDERICIA

Uenighed om brugen af marinestuen førte til en ekstra-

ordinær generalforsamling i Fredericia Marineforening. Her valgte den siddende bestyrelse at træde tilbage, for at give plads til nye kræfter. Ved et møde den 4. april blev den nye bestyrelse konstitueret med Bent Telander som ny



▲ Bent Ø. Nielsen (tv) og Kurt Petersen diskuterer fisketeknik under Fredericia Marineforenings årlige fisketur på Lillebælt om bord på HVF 134 Fredericia MHV 909 SPEDITØREN.

afdelingsformand. Det oplyser afdelingssekretær Kenn Jørgensen.

MHV 909 SPEDITØREN lagde den 16. april dæk til 16 af afdelingens medlemmer, der skulle på fisketur i Lillebælt. Ifølge Kenn Jørgensen er der ikke meldinger om større fangster. Turen sluttede med skafning i marinestuen.

Den nye bestyrelse har fra starten sat gang i en række fremadrettede aktiviteter. Blandt andet sættes der fokus på øget synlighed i lokalområdet. Det er også hensigten at øge gennemsigtigheden omkring bestyrelsens planer og aktiviteter. – Desuden håber vi at kunne gøre kommunikationen til medlemmerne både hurtigere og mere fyldestgørende. For eksempel ved i højere grad at inddrage IT i arbejdet, siger Kenn Jørgensen.

KOLDING

Kolding Marineforening afholder lørdag den 18. juni

100 års reception i Marinestuen. Receptionen er fastsat til kl. 13.00. Men allerede kl. 11.00 bliver formiddagsduelige koldingensere mødt med klingende marchmusik, når Søværnets Tamburkorps marcherer gennem gågaden til Kolding Rådhus, hvor korpset byder på musikalsk underholdning og tattoo.

Ved gæsternes ankomst til marinestuen på Skamlingvej er der ligeledes underholdning af det yderst populære orkester.

Afdelingsformand Keld Kristensen oplyser, at der allerede nu i flere butikker i byen er udstillet modeller af gamle krigsskibe som blandt andet fregatten JYLLAND, VICTORY, LA FLORE, SANTA MARIA og BOUNTY. Modellerne er bygget og udlånt af Mogens Jacobsen. – I forbindelse med udstillingen bliver der efterfølgende en publikums konkurrence, siger Keld Kristensen. ■

DISTRIKT X

MIDTJYLLAND

Vagn Christensen
Ahornvej 6 A • 8800 Viborg
Mobil: 23 23 84 05
Århus, Randers, Grenaa, Ebeltøft, Viborg,
Horsens, Samsø, Skanderborg

VIBORG

Der var et 50 års medlemselement til Leif Sigvard Kyllsbech ved generalforsamlingen i Viborg Marineforening i februar.

Vanen tro er afdelingen markant repræsenteret ved de årlige jubilæarstævner i august for indkaldelse til Søværnet. Her stiller viborgenserne en større trup af såvel årsjubilare som ikke jubilare, der blot vælger at deltage i arrangementet. Ifølge Lars Teibøl ser det også ud til at blive tilfældet i år.

Marinestuen har åbent torsdage og lørdage fra kl. 13.00 til 16.00. Hver anden torsdag i hver måned åbner stuen først kl. 17.00, hvor der bydes på torsdagsskafning. På lørdagene er der mulighed for at købe frokost for en rund 10ør.

Lørdag den 11. juni står den på grillfest, hvorefter marinestuen holder sommerlukket frem til september.

SAMSØ

Afdelingsformand Ebbe Stof-

fregen fortæller, at formandskollegaen i København Marineforening Leif Larsen i oktober redede situationen for 19 af afdelingens medlemmer og ledsagere, da de efter et fantastisk godt besøg på fregatten PEDER SKRAM fik problemer med forplejningen. – Ved det årlige ålegilde i november mødte 38 personer. Under spisningen var der underholdning på harmonika medens jeg optrådte med sømandsviser fra de store have. Den efterfølgende pakkeauktion indbragte et pænt overskud til den slunkne foreningskasse.

Medens det går godt med tilmeldingen til de kulinariske arrangementer, kniber det med fremmødet til pudsemøderne. – Men vi er optimistiske, og håber på større fremmøde i fremtiden, lyder det fra Ebbe Stoffregen.

Fremmødet var også fint, da afdelingen lørdag den 7. maj sendte ni medlemmer på visit hos kollegaerne i Kalundborg. Kilder fra Samsø oplyser, at der var gang i den, så de fremmødte samsinger fik en god social oplevelse. Desuagtet kom alle med den rigtige færge retur til øen.

AARHUS

Torben Bay-Johansen blev under generalforsamlingen den 6. februar udnævnt til æresmedlem i Aarhus Marineforening. Ellers blev forsamlingen under kyndig ledelse af Evald Frederiksen afviklet på noget nær rekordtid. De 47 deltagere godkendte såvel bestyrelsesberetning som regnskab.

Valg til bestyrelsen gav genvalg til Kaj Berg, Eric Maarvig, Lau Smidt, Peter Skærbæk, John Hjarsbæk, Peter Lønqvist, Torben Bay-Johansen, ►



Bjarne Frederiksen og Erik Petersen. De tekniske poster som flagbærer gav genvalg til Peter Lønnqvist og John Hjarsbæk.

Sommerudflugten den 11. juni går til Dansk Motor- og Maskinsamling i Grenaa. Museet udstiller omkring 350 motorer og maskiner fra landbrug, fiskeri og industri.

HORSENS

Ved generalforsamlingen medio februar var der nye medlemsemler til tre og 50 års jubilartegn for indkaldelse til Søværnet til fire af afdelingen medlemmer.

Erland Blauert fik jobbet som dirigent.

Afdelingsformand Kjeld S. Egebirk havde i sin beretning fokus på det glædelige i, at der i 2015 ikke havde været tab blandt de mange danske udsendte til forskellige brændpunkter i Mellemøsten og Afrika. Søværnets tilstand anno 2015, de få indkaldelser af værnepligtige og småtings mundhuggeri under årets første distriktsmøde i Viborg fik også et ord med på vejen, inden han gik over til en retvisende gennemgang af årets medlemsaktiviteter.

Afdelingskasserer Helge T. Nielsen fik, på samme vis som Kjeld S. Egebirks bestyrelses-

beretning, sit årsregnskab enstemmigt godkendt.

Valghandlingen gav genvalg til afdelingsformand Kjeld S. Egebirk, bestyrelsesmedlem Kim Hammer samt suppleanterne John A. Flindt og Jens Tirsvad Nielsen. Ib. F. Christensen ønskede ikke genvalg som revisor og blev afløst af Lene Hodal Boeriis. Erik V. Jensen blev genvalgt som revisor og John A. Flindt fik genvalg som revisorsuppleant. De tekniske poster som flagbærer og reserveflagbærer gav genvalg til Ib F. Christensen og John A. Flindt.

Den 5. marts deltog 27 medlemmer og ledsagere i en vellykket påskefrokost med indlagt øl smagning, hvor Erland Blauert præsenterede i alt 11 påskebryg anno 2016.

EBELTOFT

Der var formandsskifte, da Ebeltoft Marineforening i februar holdt generalforsamling. Heinz Thomson ønskede ikke genvalg, og blev afløst af Erich Franzen. Ud over Erich Franzen blev Frank Heede, Kjeld Thejl og Poul Bøjesen valgt som bestyrelsesmedlemmer. Med Kjeld Thejls valg til bestyrelsen og én plads vakant var begge suppleantpladser ledige. Pia Skarritsø blev fik

tjansen som 1. suppleant med Verner Ærenlund Hansen som 2. suppleant. Medlemmer af bestyrelsen er også Peter Brøgger og Lars Bolvig.

Gruppen De Jydske Landsoldater sendte den 31. marts fire mand forbi marnehuset for at fortælle om og demonstrere udrustning fra krigen i 1864. Ifølge Peter Brøgger var det et fremragende foredrag, der havde fortjent et større fremmøde fra medlemmernes side.

Skyttelavet:

De 13 skytter der deltog i makkerskydningen den 2. marts havde Lisbeth Christensen/Svend Rasmussen som vinder med Jens Høj/ Steen Zacho på andenpladsen.

– Der var desværre ikke så mange skytter med ved fregatskydningen den første lørdag i marts, siger Peter Brøgger. – Dette forhindrede dog ikke de fremmødte skyt-



▲ Afgående afdelingsformand i Ebeltoft Marineforening Heinz Thomson (tv) tildeler Ole Laursen præmie for årets vådeskud. Ole Laursen fik prisen på baggrund af en uheldige dag under afdelingens fisketur, der for ham bød på både en krog i fingeren og at stikke sig på en fjæsing.



▲ Afdelingsnæstformand Knud-Erik Poulsen (nr. fem fv.) tildelte under generalforsamling i Horsens Marineforening 50 års jubilartegn for indkaldelse til Søværnet til (fv.) Svend Nielsen, Ib F. Christensen, Kjeld S. Egebirk og Jens Jørgen Jensen. På Knud-Eriks venstre side står Søren Sørensen, Palle Siewartz Nielsen og Even Andersen, der alle modtog nye medlemsemler.



ter i at have en hyggelig dag. Informanten Peter Brøgger var så ubeskedent at rende med fregatkaptajnstitlen, da han kl. 17.22 på skud nr. 241 skød krudtkammeret i brand. Øvrige vindere blev Niels Mikkelsen, Jørgen Nyhuus, Anker Gindesgaard, Bo Pedersen, Hans Andersen, Frank Heede, Lars Mikkelsen, Erich Franzen, Gert Agger, Svend Aage Egelund, Thorkil Thorsen, Peter Blom og Niels Thomsen.

Peter Brøgger fik skyttepræmie medens den var 2. skyttepræmie til Bo Pedersen.

Jørn Mortensen blev for tredje gang veteranlandsskytte ved Landskyttestævnet i Brøndby. Peter Brøgger blev nr. to i den individuelle konkurrence for fritstående skytter, blot ét point efter årets landsskytte Kim von Wowern fra Brøndby. Samlet kom afdelingens skytter ind som num-

mer fem ud af 17 deltagende skyttelav. Skytteholdet har varslet hård træning frem til Landsskyttestævnet 2017, der afholdes i Skive.

GRENAA

Påske søndag bød bestyrelsen til påskefrokost i marinehuset. – Det var en god dag med masser af godt humør, lyder det fra afdelingssekretær Søren Holck.

Der har også været medlemsbesøg på Grenaa Museum med foredrag om den danske flåde gennem 500 år.

Lørdag den 9. april var der Martha frokost og Martha film. Den efterhånden legendariske filmfrokost bliver i Grenaa Marineforening tilvirket af Kirsten Holtet. Efter det oplyste får hun megen ros for den sublime indsats.

Grenaa Marineforening har i samarbejde med Norddjurs Kommune oprettet en veterancafé i marinestuen.

Skyttelavet:

Skyttelavets vinterskydning er vel overstået, siger skyttelavsformand Claus Sørensen. Han fortæller også, uden at oplyse resultaterne, at afdelingen stillede med fem skytter til Landsskyttestævnet i Brøndby.

RANDERS

Bente Nielsen blev ny kattedronning i Randers Marineforenings skyttelav, da lavet den 12. marts bød til katteskydning. Kattekonge blev Flemming Nielsen. – Der har over sæsonen været skudt om årets skytte, siger Ole Poulsen. – Det blev hos damerne Erne Kristensen, Tove Høeg og Bodil Bruzen. Hos mændene blev det Jørgen Steffensen, Torben Brunzen, Niels Høeg, Gunnar Christensen og Erik Christensen.

Ved Landsskyttestævnet fik de seks Randersskytter en 10. plads. Bedste holdskytte var

Jørgen Steffensen med en 4. plads. Hjemmebaneskydning gav en 6. plads til randrusianerne.

Afslutningsskydningen med De Samvirkende Soldaterforeninger gav igen Tørringpokalen til marineskytterne med 184 point. Nr. 2 blev Pionerforeningen med 184 point. Holdet fra Randers Marineforening bestod af Jørgen Steffensen, Niels Høeg, Jens Degn og Gunnar Kristensen. Bedste skytte under 65 år var Gunnar Kristensen med 99 point. Bedste skytte over 65 år var Niels Høeg med 49 point. Bedste dame var Erne Kristensen med 50 point. Fremgangspokalen gik til Pionerforeningen.

Venskabskydningen mod kollegaerne i Aarhus den 8. april gav sejr til Randersskytterne med 487 point for de bedste fem skytter. I alt deltog 10 skytter fra Aarhus og 15 fra Randers. ■

DISTRIKT XI

NORDVESTJYLLAND

Per Toftum Larsen

Søndervænget 14, Jebjerg • 7870 Roslev

Tlf. (privat): 97 57 46 16 • Mobil (job): 40 15 58 93

E-mail: pertoftum@live.dk

Skive, Lemvig, Ringkøbing/Hvide Sande,

Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn, Struer

RINGKØBING/HVIDE SANDE

Som fortalt på tekstsiderne rundede Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening midt i marts det skarpe hjørne 75 år. Jubilæet blev markeret ved en reception i marinestuen i Fiskeriets Hus i Hvide Sande.

MORSØ

Lejf Petersen fik debut som afdelingsformand for Morsø Marineforening, da han den 21. februar til distriktsmødet i Hanstholm stod i spidsen for den fem mand store delegation fra Limfjordsøen.

Den 12. marts havde bestyrelsen indkaldt til morgen-

møde, for at give de medlemmer, der var interesseret, en orientering om de forslag til vedtægtsændringer der blev behandlet på Sendemandmødet i april. – Leif Mortensen fik ordret og informerede på god og saglig vis. Vi havde en god debat for og imod, fortæller Lejf Petersen.

Efter mødet drog fire mand til jubilæumsreception hos kollegaerne i Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening.

Den 21. marts lagde marinehuset lokale til den lokale Bombebøsses generalforsamling. Her blev der traditionen tro serveret the med kandis og

kraftig mørk rom.

En planlagt hyggeaften i april for medlemmer med ledsagere måtte aflyses grunde manglende tilslutning.

HANSTHOLM/THISTED

Selv om der var tale om hårdt arbejde, hyggede de 32 medlemmer sig, da de den 8. april mødte frem til pudseften. Af infomailen fra Orla Møhlholt fremgår det tydeligt, at det især var den efterfølgende skafning kreeret af Jens Thomsen, der skabte den gode stemning.

STRUER

Som det fremgår af artiklen på tekstsiderne, er Struer Marineforening genstartet. Afdelingen blev etableret under besættelsen den 27. april 1942, men sygnede hen i starten af 1980'erne. Med Therkel Ladegård som tovholder godt suppleret af distriktsformand Per Toftum Larsen og afdelingsformand Thomas Gun-

dersborg fra Lemvig Marineforening samt nærværende tidsskrifts redaktør er afdelingen nu på banen igen. Stiftende generalforsamling var på 74 års dage for oprettelsen af afdelingen i 1942 – den 27. april 2016.

THYBORØN

Bent Schleicher oplyser, at man skulle frem til den 18. marts, inden det endelig lykkedes at holde generalforsamling i Thyborøn Marineforening. Dette fordi marinestuen, der har til huse i Thyborøn Fridtscenter, havde været udlejet. – Der var 36 fremmødte, og de udtrykte stor tilfredshed med regnskabet, som også ser fint ud. Det gode resultat skyldtes i særdeleshed overskuddet ved byens store havneevent "fiske-dagen", siger Bent Schleicher. – Efter generalforsamlingen, hvor der var genvalg til hele bestyrelsen, blev der spist store mængder stegt flæsk med kartofler og persillesovs. ►



Det med skafning er de gode til i afdelingen. Toogtyve kilo torsk og kuller garneret med ti kilo kartofler skulle der til for at ødelægge appetitten for de 42 medlemmer, der den 1. april mødte op til kogt torsk og kogt saltet kuller i marinestuen. Prisen var kun en flad halvtredser, så der var også økonomi for deltagerne til at anskaffe de nødvendige drikkevarer. Ifølge bestyrelsen blev det en lang og god aften med mange gode historier, inden deltagerne drog hjemover i høj søgang og godt humør.

I skrivende stund ser afdelingen frem til indvielsen af Mindeparken for Jyllandssalget 1916, hvor der gøres klar til underlægning og bespisning af rundt 100 medlemskollegaer fra det ganske land. ■



▲ Der fanges til fadene ved 1. april arrangementet i Thyborøn Marineforening.

DISTRIKT XII

NORDJYLLAND

Seniormekaniker Charley F. Pedersen
Ringdrosselvej 14 • 9310 Vodskov
Tlf.: 98 28 61 21
Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals,
Hjørring Hadsund, Hirtshals, Hobro

AALBORG

Danske, og især britiske TV-kanaler, har løbende en række udsendelser, hvor private rariteter vurderes og prisfastsættes. Med det som udgangspunkt kaldte bestyrelsen den 10. marts til kammeratskabsaften i marinehuset. Tidligere auktionsleder i Aalborg Trolle Henriksen fortalte først om sin tid som auktionsleder, og efterfølgende vurderede han de klenodier, de 48 deltager havde med. – Det blev en rigtig hyggelig aften, siger afdelingsformand Charley Pedersen.

Marinehuset lagde den 13. marts rum til distriktsmødet i distrikt 12/Nordjylland.

Den 3. april stod den på jazzmatine med luksus-

buffet og underholdning af husorkestret Lime River Jazzband.

Fire medlemmer repræsenterede Aalborg Marineforening ved Sendemandmødet i Korsør.

Lørdag den 11. juni står den på skovtur.

SKAGEN

Støtteforeningen Havfruerne arrangerede i april modeshow med tøj fra den lokale butik Josephine. De 70 gæster fik et godt indblik i sommermoden 2016. Ifølge Frede Svendsen har støtteforeningen sponseret et nyt køleskab til Skagen Marineforening.

April bød også på frokostjazz med velklingende toner af bandet "Kejsernes nye Klær".

Den 25. juni arrangerer bestyrelsen cykeltur til Hulsig med indlagt frokost på Hotel Skagen Strand.

HADSUND

Kurt Ladefoged fortæller at Hadsund Marineforening startede 2016 med den årlige nytårsmønstring, hvor afdelingsformand Henrik Ræbild Rasmussen bød de fremmødte medlemmer velkommen med ønsket om et godt nytår. Derefter skafning og hyggeligt samvær. – Den 20. februar afholdt vi den årlige generalforsamling med pænt fremmøde. Jens Stegger blev nyt medlem i bestyrelsen.

I marts måned havde vi en fin billed- og filmaften, hvor Steen Madsen fra Museet viste billeder af gamle skibe på Mariager fjord, hvoraf de fleste var hjemmehørende i Hadsund. Et medlem, Carsten Olesen, viste sig at være næsten alvidende indenfor emnet og kunne nævne navne, hjemsted, ejer navne og hvor og hvornår skibene var bygget – et imponerende kendskab til emnet. Også de

tidligere ejere af den berømte "Poseidon" af Hadsund, Ejnar og Peter Sørensen – far og søn – kunne bidrage med mange oplysninger. Efter billedkavalkaden viste Steen Madsen en kopi af en film, vist på TV2, af samme "Poseidon" på tur ind gennem Mariager fjord med sønnen Peter som skipper og faderen Ejnar som lods. Dejlige billeder! Endelig sluttede vi af med en film fra Helberskov, hvor den tyske besættelsesstyrke nægtede at overgive sig den 4. maj 1945. De overgav sig dog omkring 9. maj, og den situation blev heldigvis filmet, så vi kunne se det den aften. Så blev Dronning Margrethes fødselsdag den 16. april fejret på behørig vis med Dronningens skål – siddende – som vort nu afdøde og skattede medlem, Svend Hill Madsen efter megen forskning påstod, var det rigtige. Som traditionen byder det på Dronningens fødselsdag i Hadsund Marineforening, blev der serveret rompunch, lavet efter gamle opskrifter. ■





BOGENSE

Hans Laurits Henrik
Pedersen

BRØNDBY

Thomas Havlund-Aadorf

ESBJERG

Erik Ertmann Nielsen
Henrik Toftegaard Nielsen
Harry Harms-Pedersen

FANØ

Niels Anthonisen
Peter Marcussen
Peter Weibel
Martin Sohn Marcussen
Glenn Christensen Schmidt

FREDERIKSHAVN

Stephanie Fischer Madsen
Bodil H. Pedersen
Bodil Viola Qvick

FAABORG

Søren Andersen

GILLELEJE

Mikkel Thomsen
Thomas Bergstrøm
Emil Schultze
Per Bisgaard
Klaus Rubin

GODTHAAB

Anders Kofoed Drejer
Mikael Skammelsen
Heine Marrett
Claus Elberth

GRENAÅ

Carsten Jensen
Peter Prang Christensen

HADSUND

Teddie Thulstrup

HALS

Dan Olsen
Steen Valentin Christensen
Kim Axelsen
Pavel Skorcenskij
Svend Lykke Vittrup

HELSINGØR

Kirsten Annemarie Maj
Tage Jensen

HIRTSHALS

Gustaf Valentiner Branth

HOLBÆK

Per Olaf Frederiksen

HORSENS

John Loch

HUNDESTED

Bo Aabank Nielsen
Peter Johan Andersen

HØRSHOLM/RUNGSTED

Ole Lianee
Ricco Rabæk

KERTEMINDE

Ole Asger Grønnegaard
Poul Erik Nielsen

KOLDING

Ingolf M. Nielsen

KORSØR

Michael Stentoft

KØGE

Leif Brede Bredil

LEMVIG

Peer Stensgård
Karsten Kallesøe
Frede Breinholt
Kaj Høj Larsen

MARSTAL

Jan Fredskov
Søren Grønbæk-Svendsen

NAKSKOV

Jesper Schmidt Hansen
John Chr. Forestfelt

NYBORG

Søren Hansen Kielstrup
Lennart Bødker Jensen
Henning Blix
Jens Peter Nielsen
Jens Svingholm Davidsen
Finn Lehmann
Kaj Flemming Nielsen
Knud Ludvig Ludvigsen

NYKØBING FALSTER

Flemming Schou

NYKØBING SJÆLLAND

Søren Helbo Jensen
John Bendix Olsen

PADBORG/GRAASTEN

Poul Emil Christiansen

RANDERS

Kenneth Lautrup Kristiansen
Gert H. Christensen

RINGKØBING/HVIDE

SANDE

Lars Tornsberg
Jens Erik Dalsgaard
Pedersen

SKAGEN

Peter Kjær Aarup
Anders Severinsen
Gert Sandager Poulsen
Joel Jacob Toftum Hammer

SKIVE

Kristian Jensen
Ib Frank Mathiasen

STEVNS

Henning Jørgensen
Mogens Vedel Boye

STRUER

Therkel Ladegaard
Carsten Skals

THYBORØN

Egon Hansen
Gert Normann Andersen

ÆRØSKØBING

Lars Kristiansen
Lars Person

AABENRAA

Jens Kjeldsen Høj
Kim Mose Aaskov

AARHUS

Anders Godtfred Rasmussen
Vagn Mosegaard Sørensen



MARINEFORENINGEN

Medlemstal pr. 8. maj 2016: 9.139



Vederlagsfrie foredrag til lokal- afdelingerne

Faglige indlæg til en overkommelig økonomi er en efterspurgt vare rundt i Danmarks Marineforenings lokalafdelinger. Som tidligere omtalt i nærværende tidsskrift tilbyder medlem i Kolding Marineforening Gustav Schmidt Hansen at besøge marineforeningens lokalafdelinger med en række foredrag.

Gustav Schmidt Hansens foredragsrække omfatter især fire begivenheder.

Krigssejlerne

Mere end 6.500 danske søfolk var væk fra Danmark den 9. april 1940, da Danmark blev besat. Langt de fleste af dem valgte at sejle for de allierede under Anden Verdenskrig. Krigssejlerne var de første modstandsfolk uden selv at være sig det bevidst. De ydede en fantastisk stor og helt modig indsats mod nazismen helt fra dag et. En indsats, der ikke altid har fået den fortjente opmærksomhed.

Liberty-skibene

I perioden 1941-1945 blev der i USA seriebygget 2.750 skibe. Det blev en legende i skibsbygning, som aldrig er set hverken før eller siden. Da behovet for skibstonnage under krigen var størst, blev der leveret mere end 2 skibe pr. dag. Efter krigen blev flere af skibene overtaget af den danske handelsflåde.

Operation Kronborg

I 1916 blev den tyske general Paul von Lettow-Vorbeck drevet ud af Tysk Østafrika (Tanzania). En hjælpeekspedition med udgangspunkt i Wilhelmshafen blev iværksat. Der var brug for søfolk, som kunne tale andre sprog end tysk, hvis skibet skulle blive opbragt undervejs. Foredraget handler om de sønderjyder, der som besætning deltog i Den Kejserlige Tyske Marines yderst hemmelige tjeneste.

Sabotagen mod krydseren NÜRNBERG

Det var en meget spektakulær sabotage, som blev udført af BOPA mod den tyske krydser NÜRNBERG kort før krigens afslutning i april 1945. Krydseren kunne med sin forholdsvis svære armering stadig udgøre en fare, hvis det skulle komme til kampe i København i krigens sidste dage.

Yderligere oplysninger hos Gustav Schmidt Hansen. Telefon 40375766.